



# Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон

## ҲИСОБОТИ СОЛОНА

Оид ба лоиҳаи «Ташкил ва устувор намудани институти соҳибкорӣ дар вилояти Хатлон» дар солҳои 2019-2020.

Омода намуд: Роҳбари  
Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон -  
Зафар Ализода

Давраи ҳисобот:  
Октябр 2019 - Ноябри 2020 сол



Бохтар - 2020

## Мундариҷа:

Тавсифи ҳисобот.

Самти 1 - Фаъолияти маъмурӣ, иқтисодӣ ва ташкилии АСХ

Самти 2 - Рушди институционалии АСХ

Самти 3 - Ҳимояи манфиатҳои ҳуқуқи ва иқтисодии аъзоёни АСХ

Самти 4 - Ҳамкорӣ бо мақомоти давлатӣ ва институтҳои рушди соҳибкорӣ

Накшаи стратегии фаъолияти АСХ дар соли 2019-2020.

Накшаи фаъолияти АСХ дар соли 2021

Замимаҳо

## **Тавсифи ҳисобот.**

Ҳисоботи мазкур фаъолияти чорабиниҳои лоиҳаи «Ташкил ва устувор намудани институти соҳибкорӣ дар вилояти Хатлон», ки аз ҷониби Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон дар доираи ҳамкорӣ бо лоиҳаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон”, мақомоти давлатӣ, ташкилоту идораҳои ҷамъиятӣ ва дигар фаъолият тибқи Оинномаи Ассотсиатсия дар солҳои 2019-2020 амали гардиданд, дарбар мегирад.

Ҳисоботи мазкур аз ҷониби мутахассисони Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон дар ҳамкори бо тарафҳои ҳавасманд омода гаштааст.

### ***Маълумоти умумӣ:***

Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон моҳи майи соли 2019 аз ҷониби соҳибкорони баҳши истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзи дар вилоят ташкил карда шудааст. Ассотсиатсия бо мақсади дастгирии соҳибкорони вилоят, баланд бардоштани донишу малакаи иқтисоди ва ҳуқуқӣ онҳо, таъминоти иттилоотӣ, ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳои онҳо, ҳамчунин мусоидат дар иштироки фаъоли соҳибкорон дар раванди ислоҳоти соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ таъсис дода шудааст.

Ассотсиатсия созмоне мебошад, ки дар самти баланд бардоштани иқтисодӣ аъзоёни худ дар соҳаи рушди тижорат, аз ҷумла бақайдгирӣ, маълумоти бозоргонӣ, пешбарии содирот, истеҳсоли молҳои баландарзиш ва маҳсулоти дорой арзиши иловагӣ, тибқи талаботи бозор, ва татбиқи ташаббусҳои барои таъмини таҳассусияти соҳа, аз ҷумла, сертификатсия ва имконияти пайравии мол, амал мекунад.

### ***Асосноккунӣ:***

Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон ҳамчун ташкилоти навтаъсис ба лоиҳаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” барои амали гаштани лоиҳаи мазкур ва дар ин замина баланд бардоштани иқтисодӣ кормандон ва амали гаштани ҳадафу фаъолиятҳои Оинномавии Ассотсиатсия, ки ба ҳадафҳои барнома мувофиқ мебошанд мурочиат менамояд.

### ***Мақсади лоиҳа:***

Мақсади лоиҳаи мазкур баланд бардоштани зарфияти Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон ва мусоидат дар амалисозии мақсадҳои он мебошад, ки бо мақсадҳои лоиҳаи АСАТ мувофиқанд ва барои дастгирии мақсадҳо ва вазифаҳои лоиҳаи АСАТ мусоидат менамоянд.

### ***Вазифаҳои асосии лоиҳа:***

1. Таҳияи Стратегияи рушди АСХ барои солҳои 2019-2020.
2. Баланд бардоштани захираҳои зеҳнии кормандон нисбати саҳмигузорӣ оид ба худхароҷотбароргардонидани ташкилот
3. Ташкили чорабиниҳои иттилоотӣ – таълимотӣ бо мақсади иттилоотонидани шарикони имконпазир аз чорабиниҳои банақшадаровардашуда
4. Мустаҳкам гардонидани робитаи байни шарикони ЗАИ дар соҳаи боғдорӣ ва истеҳсоли шир тавассути ташкил намудани вохуриҳои мунтазами тарафҳо ва

- баргузории В2В – вохуриҳо бо истеҳсолкунандагон, яклухтфӯрушон, содироткунандагон ба бозорҳои ниҳони дохил ва берун
5. Баргузор намудани ярмаркаи кишоварзӣ дар вилояти Хатлон
  6. Иштирок дар ярмаркаҳои кишоварзии хориҷ аз кишвар бо мақсади шиносӣ бо маҳсулотҳои коркардчиён ва истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзони хориҷ, инчунин муарифии маҳсулотҳои истеҳсолкардаи иштирокчиёни ярмаркаҳо, аз ҷумла пешбурди бренди “Лазати Хатлон”
  7. Зиёд намудани миқдори аъзоён
  8. Гӯзоштани саҳм дар бунёд ва беҳтар намудани зарфият, инчунин баланд бардоштани огоҳӣ ёфтани аъзоёни ҳозира ва аъзоёни имконпазир оид ба талаботҳо ба сифат, борҷома ва стандартҳои бехатарии озуқа тавассути ташкил намудани тренингиҳо ва дигар чорабиниҳои марбутта
  9. Бунёди маркази иттилоотӣ-захиравӣ барои аъзоён ва дигар шарикони ЗАИ
  10. Коркард ва ба истифода додани веб- сайти АСХ бо платформаи бисёрсаҳифагӣ барои ҷой додани иттилоот оид ба истеҳсолкунандагон, коркардчиён, содиротчиён, консолидаторҳо ва дигар тарафҳои ЗАИ ва макони ҷойгиршавии онҳо
  11. Дастгирии 10 нафар кӯма кгирандагони лоиҳаи АСАТ дар амалисозии талаботҳо барои қабули стандартҳои бехатарии маҳсулотҳои озуқа ва дигар чорабиниҳо бо мақсади сертификатсиякунонӣ. Интизорӣ меравад, на камтар аз 5 ширкат сертификати мутобиқро то охири моҳи сентябр ба даст меоранд.
  12. Кӯмак расонидан ба аъзоёни ҳозира ва аъзоёни нави имконпазир дар таҳияи нақшаҳои маркетингӣ ва бизнес – нақшаҳо тавассути тренингиҳо, машваратҳо, татқиқотҳои маркетингӣ
  13. Расонидани кӯмак ва коркарди профилҳои электронӣ барои на кам аз 5 ширкат, бо нишондоди миқдори маҳсулотҳо, нарх ва сифати маҳсулотҳои истеҳсолкардаи онҳо
  14. Ташкили ҳамкорӣ дар доираи шарикии давлат ва баҳиши хусусӣ

### ***Механизми иҷроиш:***

Тартиби иҷроиши лоиҳа маблағгузори чорабиниҳои ба нақшагирифташударо аз ҷониби лоиҳаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” дар назар дошт. Барои амали гаштани вазифаҳо Ассотсиатсия мутахассисони маҳали ва миллиро даъват намуда фаъолиятро таъмин намуд. Ҳамзамон Ассотсиатсия барои амали гаштани дигар фаъолиятҳои лоиҳаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” мусоидат намуда, бо дигар шарикони рушд ва сохтору идораҳои маъсули давлати ва иттиҳодияҳои соҳибкорон ҳамкории зичро ба роҳ гузошт.

### ***Интизориҳо:***

Иҷроиши лоиҳаи мазкур амали гаштани вазифаву ҳадафҳои Ассотсиатсияи соҳибкоронро тибқи Оиннома ва вазифахову уҳдадорихои лоиҳаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” дар дар вилояти Хатлон дар назар дошт. Натиҷаву интизориҳои лоиҳаи мазкур дар нақшаи стратеги ва ҳисоботи мазкур муаррифи гашта, барои баррасии тарафҳои ҳавасманд пешниҳод мегардад.

## Самти 1 - Фаъолияти маъмурӣ, иқтисодӣ ва ташкилии АСХ

### Вазифаи 1.1: Ташкили фаъолиятҳои таъсиси ва бақайдгирии АСХ:

Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон моҳи майи соли 2019 аз ҷониби муассисони он, таъсис дода шудааст. Дар оғози фаъолият Ассотсиатсия 12 аъзо дошта, айни ҳол шумораи онҳо ба 18 расидааст. Тибқи талаботи қонунгузори барои ташкили фаъолият аз ҷониби муассисон дар ҳамкори бо дигар иттиҳодияҳои Чумхурияви, Оинномаи Ассотсиатсия таҳия ва дар маҷлиси умуми қабул гардид. Ассотсиатсия дар маркази ягонаи бақайдгирии давлати аз қайди давлати гузашта соҳиби шаҳодатномаи бақайдгирии ва РМА гардидааст. Барои ба танзим даровардани фаъолияти тартиби ҳисоботдиҳи АСХ дар идораҳои мусъули давлати аз ҷумла идораи андо, омор, фонди нафақа ва дигар сохторҳо ба қайд гирифта шуд.

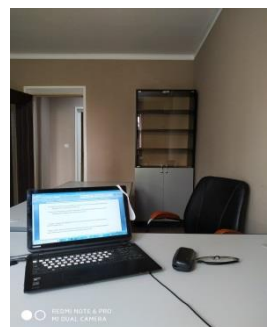
### Вазифаи 1.2: Таъмини бинои маъмури ва ташкили шароитҳои кори барои кормандони АСХ

Бо мақсади ташкили фаъолият, муассисони АСХ дар бинои маъмури ЧСШК “Комбинати Хуруквори” утокҳои кори таъмирталаб пешниҳод намуда барои таъмири онҳо кумак расониданд. Бо назардошти имкониятҳои молиявии мавҷудаи муассисон ва аъзоёни АСХ, таъмири бинои маъмури моҳи феврالی соли 2020 ба анҷом расида, барои кормандони АСХ шароитҳои зарури ва ба талаботи гигиени ҷавобгу ташкил карда шуд. Айни ҳол Ассотсиатсия 2 утоқи кори, 1 маҷлисох ва 2 синфохона дорад. Дар назар аст, ки дар соли 2021 бинобар васеъ гаштани фаъолиятҳои АСХ ва ҷалби мутахассисони нав, шумораи утокҳои кори зиёд намоянд.

То оғози таъмир:



Баъд аз таъмир:



### **Вазифаи 1.3: Муайян ва таъмини тачхизоту лавозимоти кори**

Тибки нақшаи фаъолият ва бучаи лоиха, барои таъмини фаъолият ба Ассотсиатсия интихоб ва харидори намудани тачхизоти кори ва Компютехо ба нақша гирифта шуда буд. Аммо бинобар тул кашидани таъмир ва мушкил гардидани тартиби харидори намудани тачхизоти компютери кормандони Ассотсиатсия бинову тачхизоти муассисон ва тачхизоти онхоро истифода намуданд. Тибки дархост аз чониби барномаи “Бехтар намудани ракобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” барои пешбурди фаъолият ба Ассотсиатсия аз ҳисоби лоихаҳои ба анҷом расида, тачхизотҳои истифодашуда пешкаш гардид, ки ба пурраги талаботи фаъолиятро таъмин намуда наметавонад.

### **Вазифаи 1.4: Ташкили чорабиниҳо вобаста ба интихоб ва ташкили дастаи кори**

Барои амали гардонидани фаъолиятҳои ба нақша гирифташуда дастаи кори аз ҳисоби мутахассисони ботаҷрибаи вилоят ташкил карда шуд. Шумораи коллективи АСХ то охири соли 2020 сол 9 нафарро дар мегирад. Айни ҳол дар АСХ мутахассисон ваобаста ба масъалаҳои ҳукуки, соҳибкори, аграри, бозоромузи, стандартҳо, ТИК, равобит ва дигар самтҳои рушди соҳибкори омода хастанд ба соҳибкорон машварат расонанд.

### **Вазифаи 1.5: Ба роҳ мондани ҳамкори бо ташкилотҳои хизматрасон ва танзимкунанда**

Дар давраи фаъолият АСХ фаъолияти худро бо ташкилотҳои хизматрасон ва танзимкунанда ба роҳ мондааст. Тоимруз ҳамкори бо сохторҳои танзимкунанда мақомоти андоз, АДСИН, Омор, ҳадамоти оташфишони ва ширкатҳои хизматрасон Бонки Эсхата, ширкати TCELL барои дастраси да алоқаи мобили ва интернет, Комбинати хуруквори ва дигарон ба роҳ монда шудааст.

### **Вазифаи 1.6: Таҳия ва омода намудани ҳуҷҷатҳои маъмури, иқтисоди ва хоҷагидори**

Барои самаранок амали гаштани фаъолияти АСХ, аз чониди дастаи кори ва мутахассисон як қатор ҳуҷҷатҳои маъмури, иқтисоди ва хоҷагидорӣ Ассотсиатсия омода гашта дар рафти фаъолият истифода шуданд. Дар давоми як соли фаъолият тартибу низоми ҳуҷҷатсупори ва ҳисоботҳо ба пурраги иҷро гашта, вобаста ба ин ягон камбуди роҳ дода нашудааст.

### **Вазифаи 1.7: Таъмини фаъолият ва иҷроии лоиха дар давраи пандемияи Covid-19**

Бинобар панҷ гаштани вирусӣ COVID-19 ва пандемия, фаъолияти АСХ ба мушкилиҳо дучор гардид. Ба ин нигоҳ нақарда давоми соли 2020 ҳаммаи фаъолият чорабиниҳои банақшагирифташуда (95% фаъолиятҳо) бо риояи талаботи санитарияи гигиени ва карантини ба амал оварда шуд. Вобаста ба чорабиниҳои амалигашта маълумоти муфасал дар ҳисоботи мазкур пешниҳод мегардад.

## Самти 2 - Рушди институционалии АСХ

### Вазифаи 2.1: Таҳия ва қабули Стратегияи рушди АСХ:

*Таҳияи Стратегияи фаъолият ва банақшагири, яке аз омилҳои самаранок ва устувор гардидани ҳамма намуди фаъолият мебошад. Стратегияи имкон медиҳад, ки ташкилоти навтаъсис ҳадафу мақсадҳои худро муайян намуда, роҳи усулҳои расидан ба ин ҳадафҳоро ба нақша гирад. Бо назардошти ин Ассоциацияи Соҳибкорони Вилояти Хатлон тасмим гирифт, ки оғози фаъолияти худро аз таҳияи Стратегияи рушди Ассотсиатсия оғоз намояд...*

#### Фаъолияти 2.1.1 (Таҳияи Стратегия)

Бо мақсади муайян намудани самтҳои афзалиятнок, пешниҳоди тавсияҳои аъзоён ва шарикони АСХ, омода намудани Стратегияи фаъолият ва рушди Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон аз ҷониби лоиҳаи баланд бардоштани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон мушовири милли барои таҳияи стратегияи мазкур ҷалб гардид. Мушовири милли дар ҳамкорӣ бо соҳибкорони пуртаҷрибаи вилоят ва дар асоси пусишу вохуриҳои мақсаднок, ки аз ҷониби мутахассисони Ассоциация гузаронида шуд, лоиҳаи Стратегияи фаъолият ва рушди Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлонро омода намуданд.



Стратегияи мазкур барои баланд бардоштани самаранокии АСХ бо назардошти самтҳои афзалиятноки соҳибкорӣ, рушди бахши агробизнес ва таъмини устувории молиявии онро дар бар мегирад. Стратегияи рушди АСХ имкон медиҳад, ки фаъолияти Ассотсиатсия бо низоми муосир ва дар шакли ҷамъиятсозии ҳамкорӣ бо дигар тарафҳои ҳавасманд ба роҳ монда шавад.



Иҷрои Стратегияи мазкур, ки афзалияту механизмҳои муосири пешбурди фаъолиятро дар бар мегирад, барои рушди институти соҳибкорӣ ва тағироти системавӣ дар соҳибкории вилоят мусоидат менамояд. **(Замимаи 1-Стратегия)**

#### Фаъолияти 1,2 (Омода намудани концепсияҳои фаъолият)

Вобаста ба самаранок амали гаштани Стратегияи рушди АСХ, аз ҷониби мутахассисони Ассотсиатсия як қатор низому Концепсияҳои ҳамкорӣ бо тарафҳои ҳавасманд, бо мақсади рушди соҳибкори омода карда шуд:

1. Концепсияи Маркази иттилооти захиравӣ.
2. Концепсияи Маркази мусоидат ба савдо ва содирот.

3. Концепсияи ҳамкориҳои АСХ бо соҳибдорони давлати дар доираи шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ.
4. Концепсияи чори намудани стандартҳои байналмиллалӣ дар фаъолияти соҳибкорон.

### Фаъолияти 1,3 (Ҷалби тарафҳои ҳавасманд)

Дар асоси Стратегияи фаъолият ва рушди Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон, нақшаи чорабиниҳо барои соли 2021 омода карда шуд. Намояндагони Ассотсиатсия якҷанд вохуриҳо бо тарафҳои ҳавасманд гузаронида, самтҳои ҳамкорӣ ва ҳамроҳсозии фаъолиятҳо дар вилояти Хатлон бо Шарикони рушд, соҳибкорон ва дигар тарафҳои ҳавасманд баррасӣ намуданд.



Аз рӯи натиҷаи ин вохуриҳои бо 2 ташкилоти байналмиллаӣ аз ҷумла бо лоиҳаи USAID «Рақобатпазири, савдо ва таъсиси ҷойҳои кори дар Осиёи Миёна» ва ташкилоти байналмиллалӣ «Hilswerk», 3 ташкилоти давлатӣ – Агентии стандарт, Коллеҷи Аграрӣ ва Агентии содирот ва бо 8 ташкилотҳои ҷамъиятиву соҳибкорони алоҳида ҳамкорӣ ба роҳ монда шуд.

### **Вазифаи 2.2: Баланд бардоштани иқтисодии касбии кормандони АСХ:**

*Потенциали кадрӣ яке аз шартҳои асосии ташкили фаъолияти самаранок ва расидан ба натиҷаҳои фаъолият ба ҳисоб меравад. Бо мақсади самаранок амали гаштани фаъолияти АСХ дар самти ташкили чорабиниҳои омузишӣ итилоотӣ дар назди Ассотсиатсия Маркази иттилооти-захиравӣ ташкил карда шуд. Ташкили Марказ имкон дод, фаъолиятҳои Ассотсиатсия дар ин самт самаранок ва пурзур гардида, дар оянда яке аз манбаҳои таъмини устувории моляивии он гарданд...*

### Фаъолияти 2.2.1 (Ташкили чорабиниҳои омузишӣ)

Дар давраи ҳисоботи, Марказ дар ин самт чорабиниҳои омузиширо барои кормандон, аъзоён ва шарикони АСХ аз ҷумлаи иштирокчиёни занҷираи арзиш ташкил намуда, барои иштирок дар чорабиниҳои ҳамкорон ва дигар тарафҳои ҳавасманд ба соҳибкорони вилоят кумаки техникӣ расонд.



➤ Гузаронидани вохуриҳои омузишӣ барои кормандон ва аъзоёни АСХ вобаста ба менеҷменти Стратеги, банақшагирии моляивӣ ва фаъолият, идоракуни ва мониторинг аз ҷониби доктори илмҳои иқтисод ва менеҷмент гузаронида шуд. Аз натиҷаи ин омузишҳо кормандон ва аъзоёни АСХ, дар якҷоягӣ стратегияи рушди АСХ барои солҳои 2019-2020-ро омода намуданд.



- Бо мақсади истифодаи самараноки технологияҳои иттилооти коммуникатсионӣ ва кам гаштани таъсири иктисодӣ ба соҳибкорон, аз ҷониби АСХ семинар – машварат дар мавзӯи “Истифодаи ТИК дар фаъолиятҳои Соҳибкорӣ” гузаронида шуд. Чорабинии мазкур бо мақсади баланд бардоштани савияи дониш ва малакаи кормандони АСХ нисбати беҳтар намудани истифодаи ТИК барои фаъолиятҳои рӯзмара, расонидани хизматрасониҳо (расонидани иттилоотҳо, чорабиниҳои омӯзишӣ ва ғайра) ба соҳибкорон, ташкил карда шуд. Аз руи натиҷаи чорабиниҳои мазкур шумораи истифодабарандагони ТИК ва иштирокчиёни шабакаҳои иттилоотӣ зиёда аз 15 баробар афзуд.



- Барои баланд бардоштани донишу маърифати ҳуқуқии кормандон ва аъзоёни АСХ, дар “Маркази иттилоотӣ-захиравӣ” омӯзиш – машваратҳо (вебинар) дар мавзӯҳои **Қонуни ҚТ “Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ”** ва **“Тартиби ҳуҷҷатгузорӣ дар корхона ва муассисаҳо”** гузаронида шуд. Баргузориҳои чорабинии мазкур тариқи сомонаи АСХ эълон гардида, омӯзиш аз тарафи тренер мутахассис – ҳуқуқшиноси АСХ муҳтарам **Амиршоева С.** гузаронида шуд. Дар қори вебинар аъзоёни АСХ, кормандони АСХ, соҳибкорон – истеҳсолотчиён бевосита иштирок намуда савияву дониши худро вобаста ба масъалаҳои номбурда баланд намуданд.

### Фаъолияти 2.2.2 (Иштирок дар чорабиниҳои омӯзиши тариқи офлайн)

Бо мақсади баланд бардоштани потенциали кормандони АСХ, дар ҳамкорӣ бо шарикони рушд ва дигар тарафҳои ҳавасманд дар давоми лоиҳа кормандон ва аъзоёни АСХ дар 6 чорабиниҳои омӯзиши тариқи офлайн иштирок намуда, вобаста ба 10 мавзӯ таълим ва итилоъ гирифтанд, аз ҷумла:

- ✓ **Институти байналмиллалӣи логистика ва нақлиёт (CILT)- омӯзиш вобаста ба масъалаҳои ташкил ва идоракунии марказҳои логистика.**
- ✓ **Ташиклоти байналмиллалӣи Hilswerk International - сафари омӯзиши дар Туркия вобаста ба Сертификатсия системаҳои сифатимолӣи маҳсулоти кишоварзӣ.**
- ✓ **Маркази байналмиллалӣи савдо (ITC) – омӯзиш вобаста ба риояи талаботҳои гигиени санитарии, пайгири ва Global Gap дар бозорҳои Аврупо.**
- ✓ **Ташиклоти байналмиллалӣи рушди ҳуқуқ (IDLO) - Усулҳои муосири ҳалли масъалаҳои ҳуқуқии соҳибкорон.**
- ✓ **Маркази байналмиллалӣи савдо (ITC) - омӯзиш вобаста Системаи менеҷменти экологӣ.**
- ✓ **Ташиклоти Accelerate Prosperity – омӯзиш вобаста ба бизнес акселератсия.**



Аз руи фаъолияти мазкур АСХ имкон пайдо кард, ки бо истифода аз потенциали ба даст омада ба соҳибкорон вобаста ба масъалаҳои ташкил ва идоракунии марказҳои логистики, чори намудани сифати байналмилалӣ молӣ, мутобиқ намудани фаъолият ва маҳсулот ба талаботи бозорҳои Аврупо, баррасии масъалаҳои ҳуқуқи тариқи гайри анъанавӣ ва вобаста ба омода ва таҳия намудани лоиҳаҳои сармоягузорӣ хизматҳои машваратӣ ва кумаки техникӣ расонад. (Замимаҳои 2)

### **Фаъолияти 2.2.3 (Иштирок дар чорабиниҳои омузиши тариқи онлайн)**

Бо назардошти паҳн гаштани пандемияи COVID -19, бо даъвати шарикони рушд аз ташкилотҳои байналмилалӣ, Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон барои иштироки кормандони худ чораҳои зарури андешида, мутахассисони АСХ дар як қатор чорабиниҳои омузиши тариқи онлайн иштирок намуданд ва потенциали худро дар ин самтҳо баланд намуданд:

1. **CILT Kazakhstan/CTJ USAID** - курс для бизнес консультантов/экспертов на тему «Программы поддержки бизнеса» (BSP) – (июль-сентябрь 2020)
2. **GLOBALG.A.P. Academy/CTJ** - курс по наращиванию потенциала и подготовке консультантов по системе Менеджмента Качества GLOBALG.A.P. (июнь-декабрь 2020)
3. **Hilfswerk International** - тренинг на тему «Продвижение продукции по средствам географических указаний» в торговых стандартах ЕС ООН – (июль-ноябрь 2020)

### **Вазифаи 2.3: Ташкили чорабиниҳои иттилоотӣ – таблиғотӣ:**

*Чорабиниҳои иттилоотӣ-таблиғотӣ усули асосӣ ва замина барои муаррифии фаъолияти Ассотсиатсия, додани маълумот оиди хизматрасониҳои он, ҷалби тарафҳои ҳавасманд барои ҳамкорӣ ва таъмини мутақобила бо соҳибкорони вилоят мебошад...*

### **Фаъолияти 2.3.1 (Паҳн намудани иттилоот вобаста ба лоиҳаҳои АСХ ва АКАТ)**

Бо мақсади огоҳонидани кишоварзон аз мақсаду вазифаҳои лоиҳаи USAID оид ба “Беҳтар намудани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон”, мусоидат намудан дар дастрасии кишоварзон ба кӯмакҳои техникии барнома, инчунин муаррифии АСХ ба кишоварзон бо мақсади имконият барои рушди АСХ, васеъ намудани мавқеи Ҷуғрофии АСХ, беҳтар намудани иҷроиши уҳдадорӣҳои оиномавии АСХ дар ноҳияҳои Дустӣ, Ҷ Балхи, Чайхун, Қабодиён бо намояндагони шарикони ЗАИ дар соҳаи кишоварзӣ маҷлисҳои иттилоотӣ баргузор гардид.

Дар ин чорабиниҳо 247 нафар намояндагон аз қитъаҳои гуногуни ЗАИ маҳсулотҳои кишоварзӣ, сохторҳои давлатӣ ва дигар тарафҳои ҳавасманд ширкат намуда, оид ба лоиҳаи АКАТ, дастгирии лоиҳа, роҳҳои дастрасӣ ёфтанд ба кӯмакҳои барнома, мавҷудияти АСХ ва аз хизматрасониҳои АСХ иттилоот гирифтанд. Имкон ёфтанд, ки барои дастрасӣ ёфтанд аз

хизматрасониҳои ҳам худ истифода баранд ва ҳам маълумотхоро бо дигар соҳибкорон расонанд.

Инчунин дар ин чорабиниҳо барои ба роҳ мондани фаъолиятҳои конселедаторҳо замима гузошта шуд.

**Маълумот оид ба иттилоотонидани лоиҳаи АКАТ ва фаъолиятҳои АСХ**

| №             | Таърих   | Макони баргӯзорӣ          | Шумораи иштирокдорон, нафар | Иштирокчиён  | Мақсади чорабини  |
|---------------|----------|---------------------------|-----------------------------|--|---|
| 1             | 19.02.20 | Дусти ч/д Нури Вахш       | 63                          | Истехсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзӣ, Коркардчиён, гироварандагон, содиротчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ, ҳокимияти маҳаллӣ ва идораи кишоварзии ноҳия | <ul style="list-style-type: none"> <li>Иттилоот оид ба лоиҳаи “Беҳтар намудани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон”</li> <li>Муарифии Ассотсиатсия Соҳибкорони Хатлон</li> </ul> |
| 2             | 21.02.20 | Ҷ Балхи ч/д Фрунзе        | 63                          |  |   |
| 3             | 25.02.20 | Ҷайхун ч/д Истиқлол       | 61                          |  |   |
| 4             | 27.02.20 | Қабодиён ч/д Тахти Сангин | 60                          |  |   |
| <b>Ҷамаги</b> |          | <b>4</b>                  | <b>247</b>                  |  |   |



**Фаъолияти 2.3.2 (Маълумот дар бораи нашрияҳо, ки аз ҷониби АСХ омода ва паҳн гаштанд)**

Дар паҳн намудани иттилоот, баланд бардоштан ва мустаҳкам намудани дониш тайёр, нашр ва паҳн намудани маводҳои иттилоотӣ нақши муҳим дорад. Дар давраи ҳисоботи аз тарафи мутахассисони АСХ мунтазам нисбати фаъолиятҳои АСХ варақаҳои иттилоотӣ тайёр карда шуда, дар ҷамъомадҳо ба соҳибкорон расонида шуданд ва дар як вақт барои иттилотонидан дар сомонҳои АСХ ҷой дода шуданд. Модулҳои омӯзишӣ ва маводҳои хониш барои ҳар як мавзӯ тайёр карда шуда, омӯзишҳо баргӯзор ва маводҳои хониш ба иштирокдорон тақсим карда шуданд. *(Замимаҳои 3)*

Дар баробари ин дар ҳамкори бо шарикони рушд ва дигар тарафҳои ҳавасманд ба соҳибкорон варақаҳои иттилооти ва тадқиқоту таҳлилҳо вобаста ба рушди соҳибкорӣ тариқи электрони ва сомона дастрас карда шуд. Маълумот бештар дар ҷадвали зер:

**Маълумот дар бораи наирияхое, ки аз ҷониби Ассотсиатсия таҳия гафта ба соҳибкорони вилоят дастрас карда шуданд:**

| №   | Номгуй   | Шумора |
|-----|--|--------|
| 1.  | Буклети Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон ба 3 забон                  | 500    |
| 2.  | Варақай Иттилоотии АСХ оид ба фаъолият чорабиниҳо №1                 | 200    |
| 3.  | Варақай иттилоотии АСХ оид ба фаъолият чорабиниҳо №2                 | 200    |
| 4.  | Варақай Иттилоотии АСХ оид ба фаъолият чорабиниҳо №3                 | 200    |
| 5.  | Модули омӯзиши дар мавзӯи “Пайгирии истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ” | 1      |
| 6.  | Маводи хониш дар мавзӯи “Пайгирии истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ”   | 50     |
| 7.  | Модули омӯзиши дар мавзӯи “Бехатарии озуқа”                          | 1      |
| 8.  | Маводи хониш дар мавзӯи “Бехатарии озуқа”                            | 50     |
| 9.  | Модули омӯзиши дар мавзӯи “Сертификатсияи маҳсулотҳои кишоварзӣ”     | 1      |
| 10. | Маводи хониш дар мавзӯи “Сертификатсияи маҳсулотҳои кишоварзӣ”       | 50     |
| 11. | Каталогҳои маҳсулотҳои кишоварзон (барои 30 нафар иштирокчиёни В2В)  | 30     |
| 12. | Профили электронии аъзоёни Ассоциация (тарики сомона)                | 18     |

**Варақай Иттилоотии АСХ оид ба фаъолият чорабиниҳо №1**



**Маълумот дар бораи наирияҳои ва тадқиқотҳо Шарикон ва ҳамкорони АСХ, ки ба соҳибкорони вилоят тариқи сомона ва почтаи электрони дастрас гаштанд:**

| №  | Номгуй  | Ташкилот   |
|----|---|--|
| 1. | Варақаҳои Иттилотии оид ба масъалаҳои рушди соҳибкори ва сармоягузори.  | CILT INTERNATIONAL                                     |
| 2. | Варақаҳои Иттилотии оид ба масъалаҳои рушди соҳаи нассочи ва дузанандаги.   | ITC Global Textiles & Clothing Programme in Tajikistan |
| 3. | Тафсири иқтисодии Тоҷикистон.   | GIZ  |
| 4. | Чораҳои кишварҳои Осиеи Марказӣ оид ба мубориза бо пандемия. Баррасии ҳисоботи Созмони ҳамкории иқтисодӣ ва рушд. | OECD   |
| 5. | Роҳнамо оид ба содироти меваю сабзавот  | CTJ USAID  |
| 6. | Лавҳаҳои иттилооти оид ба талаботи стандарти молии ЕС ООН   | Hilfswerk International                                |

**Вазифаи 2.4: Таҳия ва пешбурди фаъолияти сомонаи расмии Ассотсиатсия:**

*Истифодаи васеи технологияҳои иттилооти коммуникатсионии талаботи замони муосир барои рушди соҳаи соҳибкори ва сармоягузори мебошад. Шабакаҳои интернетии иқтисодии бузурги зеҳни ва техники барои самаранок ташкил намудани мубодилаи иттилоот ва ҳамкории мебошанд...*

Сомонаи расмии Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон бо дастгирии техникии лоиҳаи “Бехтар намудани рақобатпазирии Агробизнес дар Тоҷикистон” бо назардошти пешниҳоди дархости мутахассисони соҳа ва кормандони АСХ ба таҳияи гашта ба истифода дода шуд. Ба масъулин вобаста ба мунтазам ҷой намудани маълумот ва иттилоии зарури барои соҳибкорон дастуру тавсияҳо дода шуда, дар назар аст, ки бо мурури замони вобаста ба имкониятҳои техникави молияви хизматрасонии сомона барои соҳибкорон васеъ карда мешавад.

Дар сомонаи АСХ мунтазам иттилоот нисбати баргӯзори вебинарҳо, рӯйдодҳои муҳими ба рушди соҳибкорӣ иртибот дошта, иттилоот оид ба маҳсулотҳои содироти (тарбуз, шафтолу, себ, анор, ангур, лиму) ва дигар масъалаҳои барои соҳибкорон муҳим ҷой дода шуданд. Дар як вақт ин маълумотҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ низ бо мақсади бештар фаро гирифтани соҳибкорон ҷой дода шуданд. Дар ин давра 52502 нафар соҳибкорон тавасути сайт аз маълумотҳои дар сайт ҷойдодашуда нисбати тарбуз, шафтолу, олу, себ ва ангур бархурдор гардиданд.



## ҶАМКОРИИ ОЯНДАСОЗ

### БАҲРИ РУШДИ СОҶИБКОРӢ

Тоҷикӣ  
Русский  
English

Асосӣ
Дар бораи Ассотсиатсия
Шарикони мо
Майдони савдо
Хизматрасониҳо



**Ҷаҳонро хуррамӣ аз деҳқон аст**

### ХАБАРҶОИ ОХИРИН



**Ҷамкорон, Дӯстони Мӯҳтарам!**

Рӯзи Соҳибкории Муборак бошад! Ба Шумо ва дар оғози Шумо ба қармондагии ташкилот тани сиксту котири ҷамъ оғзу нақда бағри пешрафти кор дар ҷаҳди рушди соҳибкорӣ муборакбодӣ.



**Мафҳуми пайгирии маҳсулоти хӯрокворӣ**

Пайгирии маҳсулоти хӯрокворӣ қобилияти истифода бурдани қувватҳои барои муқаррар нақдани истеҳсолунонда ва соҳибони минтақаи маҳсулоти хӯрокворӣ дар мувофиқат, инчунин мақоми пайгирии




**Намоиши маҳсулотҳои кишоварзии вилояти Хатлон дар шақли B2B барғузор гардид.**

26 - умӣ августии соли 2020 дар бинои маркази лоғистикӣ "ЎСШК "Қамбачи хӯрокворӣ" воқеъ дар шаҳри Бохтарӣ



**ҶАМКОРИИ ОЯНДАСОЗ БАҲРИ РУШДИ СОҶИБКОРӢ**

Ҷамкорӣ маркази дастурии савдо ва савдирои Ассотсиатсияи соҳибкории Хатлон бо сармувоҷузори "Ҷамқори Корв.




## ҶАМКОРИИ ОЯНДАСОЗ


### БАҲРИ РУШДИ СОҶИБКОРӢ

Тоҷикӣ  
Русский  
English


Асосӣ
Дар бораи Ассотсиатсия
Шарикони
Майдони савдо
Хабарҳо
Тамос




# МАРКЕТ




Яблоко




Абрикос




Огурцы



Добринг



Варенье Клубничное



Афшураи Помдор

## **Вазифаи 2.5: Зиёд намудани шумораи аъзоёни Ассотиатсия:**

Дар таърихи 27.07.20 сол дар дафтари кории АСХ маҷлиси умумии аъзоёни АСХ баргузор гардид. Дар маҷлис аъзоёни АСХ, довталабон барои аъзогӣ ба АСХ, кормандони АСХ иштирок намуданд.

Аризаи довталабон барои аъзогӣ ба АСХ мавриди муҳокима қарор гирифтанд. Қарор гардид, ки Ассотиатсия х/д “Субҳи Саёд”, дар симои роҳбари он Маърифат Сайраҳмонов, ТҶ “Сайри Чаҳон” дар симои роҳбараш Шарипов Сайфиддин, ТҶ “Тавоноён” дар симои роҳбараш Алихон Раҳимов, Ассотиатсия Асалпарварон дар симои роҳбараш Бегмуродов Маҳмадҷусуф, ҶДММ “Осиё М” дар симои роҳбараш Аҳадов Одилҷон, ҶДММ “Ориён” дар симои роҳбараш Ҳамроев Начиб ба ҳайати АСХ қабул карда шуданд.

Маълумот оид ба ҳайати тозаинтихобшудаи АСХ

| № | Номи ташкилот                    | Суроғи ташкилот | Ному насаби роҳбар     | Шумораи телефон |
|---|----------------------------------|-----------------|------------------------|-----------------|
| 1 | Ассотиатсия х.д “Субҳи Саёд”,    | ноҳияи Шаҳритус | Маърифат Сайраҳмонова  | 935453445       |
| 2 | ТҶ “Сайри Чаҳон”                 | ш Бохтар        | Шарипов Сайфиддин      | 907959502       |
| 3 | ТҶ “Тавоноён”                    | ш Кулоб         | Алихон Раҳимов         | 777070778       |
| 4 | Ассотиатсия Асалпарварони Хатлон | ш Бохтар        | Бегмуродов Маҳмадҷусуф | 902221295       |
| 5 | ҶДММ “Осиё М”                    | ш Бохтар        | Аҳадов Одилҷон         | 919388883       |
| 6 | ҶДММ “Ориён”                     | ш Бохтар        | Ҳамроев Начиб          | 900189090       |



## Самти 3 - Ҳимояи манфиатҳои ҳукуки ва иқтисодии аъзоёни АСХ

### Вазифаи 3.1: Мустақкам гардонидани робитаи байни шарикони ЗАИ дар соҳаи боғдорӣ ва истеҳсоли шир ба воситаи вохуриҳои тарафҳои ҳавасманд ва B2B

#### Фаъолияти 3.1.1 (Ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо тарафҳои ҳавасманд)

Самти дигари фаъолияти АСХ ин беҳтар намудани робитаи ҳамкориҳои байни шарикони ЗАИ истеҳсол ва коркарди маҳсулотҳои кишоварзӣ ва дигар тарафҳои ҳавасманд мебошад. Бо мақсади иттилоот ёфтани нисбати мушкilotҳои шарикони ЗАИ, муайян намудани ниёзи шарикони ЗАИ саволномаҳо тартиб додашуда, бо намояндагони шарикони ЗАИ аз ҳар як қитאי Занҷира (истеҳсолотчиён, коркардчиён, нигоҳдорандагон, содиротчиён) ва дигар тарафҳои ҳавасманд вохуриҳои корӣ дар ш Бохтар, ноҳияҳои Дусти, Ҷ Балхи, Қабодиён ва Ҷайхун бо иштироки 280 нафар соҳибкорон ташкил карда шуд. Маълумотҳои зарури гирд оварда шуда ва аз тарафи мутахассисони АСХ таҳлил гардиданд.

Дар ин асос чорабиниҳо нисбати беҳтар намудани робитаи ҳамкориҳои шарикони ЗАИ, мусоидат дар робитаи боэътимоди шарикон тавассути ба роҳ мондани талаботҳои стандарти ба сифати маҳсулотҳо, ташкил намудани системаи идоракунии сифати маҳсулот дар корхонаҳои кишоварзӣ мунтазам вохуриҳои шарикони ЗАИ бо мақсади муҳокимаи рафти иҷроиши уҳдадорихои тарафайн баргузор гардиданд.

#### Маълумот оид ба баргузориҳои вохуриҳои шарикони ЗАИ ва дигар тарафҳои ҳавасманд

| № | Таърих   | Макони баргузорӣ             | Шумораи иштирокдорон, нафар | Иштирокчиён  | Мақсади чорабини  |
|---|----------|------------------------------|-----------------------------|--|---|
| 1 | 10.01.20 | ш Бохтар<br>Тарабхонаи Орзӯ  | 33                          | Истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзӣ, коркардчиён, гироварандагон, содиротчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ, ташкилотҳои хизматрасон, кормандони АСХ      | Муайян намудани мушкilotҳои шарикони ЗАИ, муҳокимаи саволномаҳо нисбати муайян намудани мушкilotҳо  |
| 2 | 19.02.20 | Дусти ч/д<br>Нури Вахш       | 63                          | Истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзӣ, Коркардчиён, гироварандагон, содиротчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ, ҳокимияти маҳалли ва идораи кишоварзии ноҳия | Муайян намудани мушкilotҳои шарикони ЗАИ, дарёфти имкониятҳо бо мақсади ба роҳ мондани ҳамкориҳои боэътимод байни шарикони ЗАИ дар истеҳсол ва фӯруши маҳсулотҳои кишоварзӣ |
| 3 | 21.02.20 | Ҷ Балхи ч/д<br>Фрунзе        | 63                          |  |   |
| 4 | 25.02.20 | Ҷайхун ч/д<br>Истиклол       | 61                          |  |   |
| 5 | 27.02.20 | Қабодиён ч/д<br>Тахти Сангин | 60                          |  |   |
| 6 | 17.06.20 | ш Бохтар<br>тарабхонаи Орзу  | 25                          | Истеҳсолкунандагони шир аз ноҳияҳои Ҷ Балхи, Кумсангир, Панҷ,  | Дастраси ёфтани ба маблағҳои грантӣ барои дастрас намудани таҷҳизоти яхмостайёркунии  |



|               |                   |                                    |            |   |  |
|---------------|-------------------|------------------------------------|------------|---|--|
| 7             | 26.06.20          | ш Бохтар тарабхонаи Орзу           | 35         | Намояндагони корхонаҳои истеҳсолии ҳамкори дошта, кооперативҳои истеҳсолие, ки ҳавасманди гирифтани сертификати мутобикати маҳсулотанд, дигар тарафдорони ҳавасманд | Муҳокимаи тартиби чори намудани талаботҳои стандартӣ дар корхонаҳои кишоварзӣ; Вазифаҳо ва уҳдадорҳои трафҳо; Муайян намудани корхонаҳои ҳавасманд барои ворид намудани системаи низоми беҳатарии маҳсулот |
| 8             | 14.07.19          | ш Бохтар тарабхонаи Орзу           | 20         | Намояндагони корхонаҳои истеҳсолии вилояти Хатлон, сардорони гуруҳҳои фермерӣ, мутахассисони корхонаҳои марбута, кормандони АСХ, намояндагони лоиҳаи АКАТ           | Муҳокимаи рафти иҷроиши фаъолиятҳо нисбати ворид намудани стандарҳо дар корхонаҳои кишоварзӣ, муайян намудани корхонаҳои истеҳсолӣ ва кооперативҳои истеҳсолӣ барои сертификатсиякунонӣ                    |
| 9             | 12.08.20          | ш Бохтар тарабхонаи Орзу           | 21         |   | Муҳокимаи рафти иҷро гардидани дастурҳо, муайян намудани камбудҳои чойдошта, дарёфти роҳу ҳалли камбудҳо, омодаги барои гирифтани сертификат   |
| 10            | 24.09.19          | ш Бохтар тарабхонаи Орзу           | 30         |   |  |
| 11            | 29 сентябр и 2020 | Ш Бохтар тарабхонаи “Орзу” вохурии | 30         | Гуруҳҳои истеҳсоли шир, намояндагони нуқтаҳои қабули шир, идораи стандарти давлатӣ, Лоиҳаи АКАТ ва кормандони АСХ   | Банакшагирии фаъолиятҳои ҳамкорӣ дар самти истеҳсол ва фуруши шир  |
| <b>Ҳамаги</b> |                   | <b>11</b>                          | <b>441</b> |   |  |



#### Фаъолияти 2.4.1 (Ташкил ва ҳамкори бо шабакаҳои тиҷорати)

Вобаста ба мустаҳкам гардонидани робита бо шабакаҳои тиҷорати, барои ба роҳ мондани ҳамкори бо супермаркети Ашан таҳти сегменти (210 – барои тамоми меваҳо), (215 – барои тамоми сабзавотҳо) ва (180 – барои тамоми гулбутаҳо) барои фуруши маҳсулотҳои номбаршуда дар Ашан шартнома миёни аъзои АСХ “Комбинати Хуруквори” ва супермаркети Ашан тавасути “Маркази савдо ва содирот” мусоидат карда шуд. Ба Ҳочагии деҳқонии “Шамс” оид ба пур намудани шартномаи Ашан кумак расонида шуд.

Ҳамчунин барои иштироки соҳибкорон дар чорабиниҳо вобаста ба рузи истеҳсолкунандагон ва фурушандагон маҳсулоти кишоварзӣ, ки аз ҷониби ширкати Ашан гузаронида шуд ба соҳибкорон кумак расонида шуд.

### **Вазифаи 3.2: Ташкил ва гузаронидани ярмаркаҳои кишоварзӣ дар вилояти Хатлон)**

#### **Фаъолияти 3.2.1 (Ташкили чаласаи тоҷирони маҳсулоти кишоварзӣ бо формати B2B)**

Рӯзҳои 15 – 16 августи соли 2019 дар шаҳри Бохтар чаласаи тоҷирони маҳсулоти кишоварзӣ (B2B) шуда гузашт. Ассотсиатсия Соҳибкорони Хаилон дар баргузорию чорабинию мазкур бо Ассотсиатсияи Агробизнеси Тоҷикистон ва Палатаи савдо ва Саноати вилояти Хатлон ҳамкорӣ намуда, бо дастгирии техникий лоиҳаи «Баланд бардоштани рақобатпазирии Агробизнес дар Тоҷикистон» барои дар сатҳи баланд гузаштани чорабинию мазкур мусоидат намуд.

Дар натиҷаи ҳамкорӣ дар ин чорабинию 30 адад меморандуми ҳамкорӣ миёни соҳибкорони вилояти Хатлон бо соҳибкорони вилояти Суғд, шаҳри Душанбе ва Ҷумҳурии Узбекистон ба имзо расонида шуд.



#### **Фаъолияти 3.2.1 (Баргузорию вохурии соҳибкорони вилояти Хатлон бо сармоягузорию Ҷумҳурии Корея (B2B) ва муаррифии маҳсулоти кишоварзӣ вилоят таъти бренди “Лаззати Хатлон”)**

Дар доираи фаъолияти «Маркази мусоидат ба савдо ва содирот»-и Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон дар ҳамкорӣ бо мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон, Агентии содироти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Палатаи савдо ва саноат, Лоиҳаи USAID оид ба беҳтар намудани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон, вохурии соҳибкорони Ҷумҳурии Кореяро бо истехсолкунандагон ва коркардчиёни маҳсулоти кишоварзӣ вилояти Хатлонро бо формати B2B дар санаи 24 августи соли 2020 дар ш Бохтар ташкил гардид.

Мақсади вохурии мазкур аз муаррифии маҳсулоти кишоварзӣ вилоят ва иқтидори содиротии соҳибкорони вилоят, аз ҷумлаи Аъзоён ва ҳамкорони Ассотсиатсияи Соҳибкорони Хатлон, ки таъти бренди “Лаззати Хатлон” мутахҳид гашта, барои рушди содироти маҳсулоти

кишоварзӣ ҳамкорӣ доранд, пешбурди маҳсулотҳои соҳибкорони Хатлон, пайдо намудани робитаҳои ҳамкорӣ дар фуруши маҳсулотҳо берун аз кишвар, муарифии АСХ ва марказҳои лочистикӣ иборат буд.

Намунаи маҳсулотҳои истеҳсолкардаи соҳибкорони вилояти Хатлон таҳти бренди “Лазати Хатлон” ба марзи намоиш гузошта шуд. Сармоягӯзори Ҷумҳурии Корея аз намоиши маҳсулотҳои соҳибкорони Хатлон دیدан карда, бо соҳибкорон нисбати имкониятҳо дар содироти маҳсулотҳои вилоят суҳбати қорӣ доир намуданд. Дар қори чорабинӣ муовини раиси вилояти Хатлон низ иштирок доштанд.



### Фаъолияти 3.2.2 (Намоиши маҳсулотҳои кишоварзони вилояти Хатлон бо формати В2В)

Бо мақсади муарифии маҳсулотҳои истеҳсолкардаи кишоварзон ва корхонаҳои коркади маҳсулотҳои кишоварзии вилояти Хатлон тариқи ба марзи намоиш гӯзоштани намунаи маҳсулотҳо, пайдоиши робитаи нави ҳамкорӣ бо дигар шарикони ЗАИ – и берун аз марзи вилоят, бастанӣ шартномаҳо ва меморандумҳои ҳамкорӣ байни истеҳсолотчиён ва харидорони маҳсулотҳои хоҷагии қишлоқ, байни ташкилотҳои хизматрасон нисбати рушди соҳибкорӣ чорабиниҳои В2В – намоиши маҳсулотҳои кишоварзони вилояти Хатлон дар мувофиқа бо роҳбарияти лоиҳаи USAID “Беҳтар намудани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” ва розигию дастури Мақомоти Иҷроияи Ҳукумати Давлатии вилояти Хатлон баргӯзор гардид.



Чорабиниҳои мазкур дар санаи 26 – уми августи соли 2020 дар шаҳри Бохтар дар бинои ҶДММ “Комбинати хӯрокворӣ”- ш Бохтар аз тарафи Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон дар чорчубаи лоиҳаи USAID оид ба “Беҳтар намудани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон” баргӯзор гардид. Дар ташкил намудани чорабиниҳои мазкур АСХ- ро Мақомоти иҷроияи Ҳокимияти Давлатии вилояти Хатлон, Палатаи Савдо ва Саноати вилояти Хатлон, лоиҳаи USAID оид ба беҳтар намудани рақобатпазирии агробизнес дар Тоҷикистон, лоиҳаи Лоиҳаи USAID оид ба рақобатпазирии савдо ва таҳсиси ҷойҳои корӣ дар Осиёи Миёна ҳамроҳӣ намуданд.

Дар кори чорабиниҳои зиёда аз 100 нафар намоёндогон аз корхонаҳои коркарди маҳсулотҳои кишоварзӣ, кооперативҳои истеҳсолӣ ва хоҷагиҳои деҳқонӣ, намоёндогони корхонаҳои саноатӣ ва ташкилотҳои берун аз ҳудуди вилоят, содиротчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ, шарикони рушд, сохтору идораҳои масъули давлатӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, намоёндогон- тоҷирон аз вилояти Суғд ва дигар тарафҳои ҳавасманд иштирок намуданд. *(руйхат замима мегардад)*

Бо мақсади муарифии истеҳсолотчиён, коркардчиён, дастраскунандагони маводҳо барои кишоварзон овезаҳо бо маълумотҳои лозима нисбати соҳибкорон, каталогҳои молу маҳсулоти кишоварзон барои 30 нафар намоёндогони соҳибкории кишоварзи тайёр карда шуд. Дар бинои ҶДММ “Комбинати хӯрокворӣ” – и ш Бохтар 10 “павилион” бо мақсади муарифии маҳсулотҳои кишоварзони вилояти Хатлон васл карда шуданд. Дар ҳар як павилион 3 нафар соҳибкор (дар маҷмӯъ 30 нафар) молу маҳсулоти худро дар марзи намоиш гӯзоштанд.

Чорабиниҳо бо намоиши маҳсулотҳои кишоварзон оғоз гардид. Соҳибкорон ва харидорон имкон пайдо намуданд бевосита бо якдигар сӯҳбат карда, нисбати хариду фуруши маҳсулотҳо ба мувофиқа биёянд.

Сипас кори чорабиниро роҳбари АСХ З Ализода бо сухани пазирой хусни ифтиҳо бахшида, суханро ба намоёндогони мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон дод.

Намоёндогони мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон иштирокчиён ва меҳмононро хайра мақдам гуфта, ҳамкориҳои ҳамаҷонибаи АСХ- ро бо дигар шарикони рушд як қадами бузург дар рушди соҳибкории вилояти Хатлон номид. Ё мухтасар нисбати ҳамкориҳои мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят бо АСХ сухан ронда, таъкид намуд, ки минбаъд ҳамкориҳои мақомоти ҳокимияти иҷроия бо АСХ боз ҳам мустақамтар мегардад.

Дар чорабини мазкур 5-ёдошти таҳофум ва 10-шартномаи хариду фуруши маҳсулотҳои кишоварзӣ бо дастгирӣ ва мусоидати Ассотсиатсия Соҳибкорони Хатлон байни истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзии вилояти Хатлон ва соҳибкорони вилояти Суғд ба имзо расид. *(Ҳуҷҷатҳо замима мегарданд)*



**Вазифаи 3.3: Иштирок дар ярмаркаҳои кишоварзии хориҷ аз кишвар бо мақсади шиносӣ бо маҳсулотҳои коркардчиён ва истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзони хориҷ)**

**Фаъолияти 3.3.1 (Иштирок дар Ярмаркаи байналминвалии савдо “Суғд-2019” ва вохуриҳо бо формати B2B)**

Дар таърихи 20 июн соли 2019 дар шаҳри Хучанд Ярмаркаи байналминвалии савдо “Суғд -2019” баргузор гардид.

Ассотсиатсия Соҳибкорони Хатлон дар ҳамкори бо палатаи савдо ва саноат ва дастгирии лоиҳаи «Баланд бардоштани рақобатпазирии Агробизнес дар Тоҷикистон» барои таъмин намудани иштироки соҳибкорони вилояти Хатлон дар ярмаркаи

байналминалии савдои “Суғд -2019” ва бастанӣ меморандуми ҳамкориӣ соҳибкорон, бо Палатаи савдо ва саноати вилояти Хатлон ҳамкорӣ намуда, иштироки соҳибкорони вилояти Хатлонро дар чорабини таъмин намуд. Дар натиҷаи чорабини бо мақсади рушди соҳибкорӣ бо Ассотсиатсияи соҳибкорони Суғд ва Ассотсиатсияи Агробизнеси Тоҷикистон меморандуми ҳамкорӣ ба имзо расонида шуд. Ҳамзамон дар рафти вохӯриҳои соҳибкорони бо формати В2В аз ҷониби соҳибкорони вилоят зиёда аз 15 меморандумҳои ҳамкориӣ бо соҳибкорони вилояти Суғд, Ўзбекистон ва Туркменистон баста шуд.



### Фаъолияти 3.3.2 (Иштирок дар Форуми 9–уми тижорати Осиёи Марказӣ «Усулҳои сармоягузорӣ ва инноватсионӣ дар баҳши меваю сабзавот»)

Дар таърихи 12 ноябри соли 2019 дар шаҳри Чимкент Ҷумҳурии Қазоқистон бо дастгирии лоиҳаи Мусоидат ба савдои барномаи рушди соҳиби миллалӣ мутахид Форуми 9–уми тижорати Осиёи Марказӣ «Усулҳои сармоягузорӣ ва инноватсионӣ дар баҳши меваю сабзавот» баргузор гардид. Дар форуми мазкур бо дастгирии ҳамроҳии Ассотсиатсия, лоиҳаи “Мусоидат ба савдо”-и барномаи рушди СММ, аъзоёни Ассотсиатсия Соҳибкорони Хатлон ширкат доштанд. Мақсад аз иштирок дар Форуми мазкур ин шиносоӣ бо усулҳои муосир дар баҳши истеҳсол ва содироти меваю сабзавот дар Осиёи Марказӣ ва берун аз он, мубодилаи маълумот, гузаронидани вохӯриҳо ва ба роҳ мондани ҳамкориӣ бо тарафҳои хавасмандро дар бар гирифт.



### Фаъолияти 3.3.3 (Мусоидат барои иштироки аъзоёни Ассотсиатсия дар «Gulfood 2020»)

Моҳи феврари соли 2020, соҳибкорони Тоҷикистон аз ҷумла аъзоёни Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон дар намоишгоҳи байналмиллалӣ «Gulfood 2020» иштирок намуданд. Дар намоиши мазкур соҳибкорони ватани маҳсулоти кишоварзии Тоҷикистонро муаррифи

намуданд. Чорабинии мазкур бо мусоидат Палатаи савдо ва саноат бо дастгирии молияи лоихаи USAID «Рақобатпазири, савдо ва таъсиси ҷойҳои кори дар Осиёи Миёна» ташкил карда шуд.



### Фаъолияти 3.3.4 (Мусоидат барои иштироки аъзоёни Ассотсиатсия дар намоиши маҳсулотҳои кишоварзӣ ва вохурии шарикони ЗАИ оид ба истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ)

Дар таърихи 24 – ўми августи соли 2020 дар меҳмонхонаи Серенаи шаҳри Душанбе намоиши маҳсулотҳои кишоварзӣ ва вохурии шарикони ЗАИ оид ба истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ баргузор гардид. Чорабинии мазкурро Агенти содирот ва савдои ҚТ ташкил намуд. Дар чорабинии мазкур сармоягузори Корея ва намояндагони ҳамаи мақомотҳои давлатӣ ва ташкилотҳои хориҷӣ ширкат варзиданд. Аз ҷониби Ассоциация аъзоён ва роҳбарият иштирок намуда истеҳсолкунандагон ва маҳсулоти вилоятро муаррифи намуданд. Намояндаи ҚДММ “Комбинати Хӯрокворӣ” – и шаҳри Бохтар, намояндаи ассотсиатсияи асалпарварони вилояти Хатлон ширкат намуда, аз намоишгоҳ دیدан карда, намунаҳои маҳсулотҳои кишоварзон ва корхонаҳои коркарди вилояти Хатлонро марзи намоиш гӯзоштанд. Кори чорабиниро Директори Агенти содирот ва савдои ҚТ мухтарам Бобозода ҳусни ифтитоҳ бахшид. Баъдан сафири ҚТ дар Корея Юсуф Шарифзода сухан гуфт. Ў оид ба ҷалб намудани сармоягузори хориҷи ба кишварамон сухан карда, ба мақомотҳои давлатӣ, аз он ҷумла ба намояндаҳои идораи “Тоҷикстандарт” ва “Гумрук” пешниҳодҳо оид ба дастгирии сармоягузори хориҷӣ барои содироти маҳсулоти ҚТ кард.

Дар охир миёни Агенти содирот ва савдои ҚТ ва намояндагони ширкати ГЕОС созишномаи ҳамкорӣ ба имзо расид.

Аз руи натиҷаи вохури, миёни АСХ ва Агенти содирот ва савдои ҚТ созишномаи ҳамкорӣ бахри рушди содироти маҳсулотҳои кишоварзӣ ва кумаки дучониба ба соҳибкорон созишнома ба имзо расонида шуд. *(созишнома замима мегардад)*



### Фаъолияти 3.3.5 (Пешбурди бренди лазати Хатлон)

Бо мақсади беҳтар мусоидат дар фуруши маҳсулотҳои кишоварзони Хатлон, муарифии ин маҳсулотҳо фаъолиятҳои нисбати тайёр намудани тамғаи “Лазати Хатлон” анҷом дода шуданд. Соҳибкорон имкондоранд, дар сурати мувофиқати маҳсулоташон ба ин тамға, тамғаро барои муарифии маҳсулот истифода намоянд. Қарор шуд, ки тамға дар оғоз ба маҳсулотҳои, ки дар мағозаи Ашан ба савдо мебароянд истифода гардад.



Ҳамазамон Аъзоёни Ассотсиатсия соли 2020 маҳсулоти худро, аз ҷумла тарбузи барвакҷиро таҳти тамғаи “Лазати Хатлон” ба бозорҳои беруна ва дохили бароварданд. Дар воҳуриҳои тичорати бо сармоягузори Корея ва ярмаркаи тичорати, ки аз ҷониби Ассотсиатсия ташкил гардид, зиёда аз 20 номгуи маҳсулоти кишоварзи таҳти тамғаи “Лазати Хатлон” ба харидорон пешкаш гардид. Дар оянда истифодаи ин тамға барои дигар маҳсулотҳои содиротшаванда дар назар аст.



### Фаъолияти 3.3.6 (МАРКАЗИ МУСОИДАТ БА САВДО ВА СОДИРОТ)

Бо мақсади васеъ ва устувор намудани фаъолияти Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон дар самти рушди содирот ва савдо дар сатҳи вилоят ва самаранок гаштани ҷорабиниҳои зарури дар ин самт, бо қарори аъзоёни Ассотсиатсия Маркази мусоидат ба савдо ва Содирот ташкил карда шуд. Бояд қайд намуд, фаъолиятҳои АСХ дар самти пешбурди манфиатҳои иқтисодии соҳибкорон аз ҷониби маркази мазкур ба амал оварда шуданд, ва дар оянда дар назар аст, ки ҷорабиниҳоро дар ин самт васеъ карда шавад.

#### Хизматрасониҳои марказ чунин фаъолиятҳоро дар бар мегирад:

- Мусоидат ба савдо ва содирот
- Машваратҳо
- Мусоидат дар ҷори намудани стандартҳои мутобиқат ва сифат
- Ташкили намоишу воҳуриҳо Ташили
- ҷорабиниҳои иттилоотӣ
- Таҳлили бозорҳои дохилию берунӣ
- Дарёфти ҳамкорон ва сармоягузoron





### **Вазифаи 3.4: Мусоидат барои баланд бардоштани донишу малакаи аъзоён ва шарикони АСХ ба воситаи омузишхо ва маишваратхо**

#### **Фаъолияти 3.4.1 (Ташкили омузишхо вобаста ба ворид намудани стандартхо)**

Албатта иҷроиши бо мувафаксияти ягон фаъолият бе омӯзонидани кадрхо ғайри имкон аст. Ин буд, ки бо мақсади низоми дуруст ва устувори ворид намудани стандартхо дар корхонаҳои коркарди маҳсулотҳои кишоварзӣ баргӯзори омузишхо ба нақша дароварда шуда буданд.

Дар давраи ҳисоботи барои корманди корхонаҳои кишоварзӣ ва ҳавасмандгардонии дигар кишоварзон барои ворид намудани стандартхо дар корхонаҳои худ 3 омӯзиш нисбати талаботҳои стандартҳои байналмиллалӣ бо иштироки 75 нафар кормандони корхонаҳои истеҳсоли, намояндагони идораҳои масъул, АСХ, лоиҳаи АКАТ баргузор гардид.

#### ***Маълумот нисбати баргӯзори омузишхо барои истеҳсолкунандагон ва коркардчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ оид ба ворид намудани стандартхо дар корхонаҳои кишоварзӣ***

| <b>№</b> | <b>Таърих</b> | <b>Мавзӯ</b>   | <b>Макони баргӯзорӣ</b>                            | <b>Шумораи иштирокдорон, нафар</b> | <b>иштирокчиён</b>   |
|----------|---------------|--|--|------------------------------------|--|
| 1        | 30.06.20      | Барномаи шартҳои аввал                                 | Шаҳри Бохтар, толори чорабиниҳои тарабхонаи “Орзу” | 25                                 | Истеҳсолотчиён, коркардчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ, намояндагони идораи стандарти давлатӣ, бехатарии озуқа, АСХ, лоиҳаи АКАТ |
| 2        | 17.07.20      | Низоми идоракунии бехатарии маҳсулотҳои хӯрокворӣ      | Шаҳри Бохтар, толори чорабиниҳои тарабхонаи “Орзу” | 25                                 |  |
| 3        | 20.08.20      | Аудити низоми идоракунии бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ | Шаҳри Бохтар, толори чорабиниҳои тарабхонаи “Орзу” | 25                                 |  |
|          | <b>Ҳамагӣ</b> | <b>3</b>   |  | <b>75</b>                          |  |

#### **Фаъолияти 3.4.2 (Ташкили омузишхо барои донишҷуени колледжи Аграри вобаста бехатарии, пайгири ва стандартикунони)**

Бо мақсади ба роҳ мондани ҳамкориҳо бо Коллеҷи махсусгардонидашудаи ш Бохтар, баланд бардоштани сатҳи дониши донишҷуён, ташкил намудани шароит барои ҷалби донишҷуён барои фаъолият дар корхонаҳои кишоварзӣ бо коллеҷи махсусгардонидашудаи ш Бохтар меморандуми ҳамкорӣ ба имзо расид.

Тибқи ин меморандум барои донишҷуёни риштаҳои зироатчиғӣ ва байтории ин коллеҷ силсилаомузишхо ба нақша гирифташуда, модулҳои омузишӣ ва маводҳои хониш тайёр карда шуда, барои донишҷуён омузишхо (3 мавзӯ) дар самти стандартикунони бо иштироки 50 нафар донишҷуён баргузор гардид.

**Маълумот дар бораи баргузорию омӯзишҳо бо донишҷӯёни коллеҷи махсусгардонидашудаи шаъри Бохтар**

| № | Таърих            | Мавзӯ                                    | Макони баргузорӣ                               | Шумораи иштирокдорон, нафар | иштирокчиён              |
|---|-------------------|--|--|-----------------------------|--------------------------|
| 1 | 21.08.20          | Пайгирии истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ | Ш Бохтар, толори чорабиниҳои тарабхонаи “Орзу” | 25                          | Донишҷӯёни бахши аграрӣ  |
| 2 | 28.08.20          | Пайгирии истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ |  | 25                          | Донишҷӯёни бахши байторӣ |
| 3 | 11.09.20          | Бехатарии озука                          |  | 25                          | Донишҷӯёни бахши аграрӣ  |
| 4 | 12.09.20          | Бехатарии озука                          |  | 25                          | Донишҷӯёни бахши байторӣ |
| 5 | 18.09.20          | Сертификатсияи маҳсулотҳои кишоварзӣ     |  | 25                          | Донишҷӯёни бахши аграрӣ  |
| 6 | 25.09.20          | Сертификатсияи маҳсулотҳои кишоварзӣ     |  | 25                          | Донишҷӯёни бахши байторӣ |
|   | Ҳамаги (6 омӯзиш) | 3 мавзӯ                                  |  | 150                         |                          |

**Фаъолияти 3.4.2 (Системаи менеҷменти экологӣ)**

Дар ҳамкорӣ бо Маркази Байналмиллалии савдо ва Иттифоқи рушди бахши хусусии Тоҷикистон рӯзи 06.03.20 дар тарабхонаи Орзу бо иштироки 31 нафар аъзоёни АСХ ва соҳибкорони фаъол омӯзиш дар мавзӯи “Системаи менеҷменти экологӣ” баргузор гардид.

**Фаъолияти 3.4.3 (Омузишу машваратҳо вобаста ба масъалаҳои ҳукуки ва истифодаи ТИК)**

Дар давоми фаъолият аз ҷониби маркази иттилоотӣ-захиравӣ як қатор омузишу машваратҳои вобаста ба масъалаҳои ҳукуки, аграри, соҳибкори, баҳисобгирии молияви, истифодаи тик, маркетинг ва дигар масъалаҳо тарқи вебинару машваратҳои телефони расонида шуд. Маълумоти муфассал вобаста ба шумораи чорабиниҳоро дар қисмати 3.5 дарёфт менамояд.

**Вазифаи 3.5: Бунёди маркази иттилоотӣ-захиравӣ барои аъзоён ва дигар шарикони ЗАИ**

Бо мақсади дастгири намудани аъзоён ва шарикони АСХ дар дастраси ёфтан ба хизматрасонии машварати, тахлили, омузиши, гузаронидани пурсишҳо, омода намудани лоихаҳои инвестициони, дастраси ба алоқаи интернетӣ, тайёр намудани мактубҳо ва варақаҳо барои рушди фаъолиятҳои соҳибкорӣ, нусхабардорӣ, ноширӣ дар дафтари кории АСХ маркази иттилоотӣ-захиравӣ барои аъзоён ва дигар шарикони ЗАИ ташкил карда шуд.

То имруз аз хизматрасониҳои Маркази иттилоотӣ-захиравӣ зиёда аз 1000 нафар соҳибкори вилоят истифода бурданд. Аз ҷумла:

**Хизматрасониҳои Маркази иттилоотӣ-захиравӣ:**

| №   | Номгуи чорабиниҳо  | Иштирокчиён   | Шумораи дастраскунандагон | Аз ҷумла занон (%) |
|-----|--|---|---------------------------|--------------------|
| 1.  | Омузиш вобаста ба талаботи чори намудани стандарт дар фаъолият | Кормандони корхонаҳои истеҳсоли ва коркард                | 75                        | 40%                |
| 2.  | Омузиш вобаста ба талаботи гигиени ва пайгири                  | Донишҷуени колледж  | 50                        | 30%                |
| 3.  | Омузиш вобаста ба истифодаи ТИК                                | Аъзоён ва шарикони АСХ                                    | 20                        | 30%                |
| 4.  | Вебинар вобаста ба масъалаҳои ҳуқуқи                           | Аъзоён ва шарикони АСХ                                    | 20                        | 30%                |
| 5.  | Гузaronидани пурсишҳои миёни шарикони ЗАИ вилоят               | Аъзоён ва шарикони АСХ, иштирокчиёни ЗАИ                  | 281                       | 40%                |
| 6.  | Гузaronидани пурсишҳои вобаста ба хизматрасониҳои давлати      | занҳои соҳибкор ва ҷавонони вилоят                        | 50                        | 100%               |
| 7.  | Машваратҳои вобаста ба дастрасии ба манбаҳои молияви           | Истеҳсолкунандагонии шир                                  | 60                        | 100%               |
| 8.  | Машваратҳои вобаста ба дастрасии ба манбаҳои молияви           | Истеҳсолотчиён ва коркардкунандагонии маҳсулоти кишоварзи | 10                        | 10%                |
| 9.  | Машваратҳои ҳуқуқи, аграри, тичорати ва касби                  | Истеҳсолотчиён ва коркардкунандагонии маҳсулоти кишоварзи | 120                       | 50%                |
| 10. | Дастрасии ба шабакаи Интернетии                                | Аъзоён ва шарикони АСХ                                    | 100                       | 30%                |
| 11. | Истифодаи таҷҳизоти ҷоппи                                      | Аъзоён ва шарикони АСХ                                    | 50                        | 10%                |
| 12. | Омода намудани профилҳои иттилооти                             | Аъзоён ва шарикони АСХ, иштирокчиёни ЗАИ                  | 48                        | 20%                |
| 13. | Омода намудани баннерҳои иттилооти                             | Аъзоён ва шарикони АСХ, иштирокчиёни ЗАИ                  | 30                        | 10%                |
| 14. | Омода намудани маводҳои омузиши ва тақсими                     | Аъзоён ва шарикони АСХ, иштирокчиёни ЗАИ                  | 125                       | 35%                |

**Вазифаи 3.6: Дастрасии 10 нафар кӯмакгирандагонии лоиҳаи АСАТ дар амалисозии талаботҳои барои қабули стандартҳои беҳатарии маҳсулотҳои озуқа ва дигар чорабиниҳо бо мақсади сертификатсиякунонӣ**

**Мусоидат барои баланд бардоштани иқтидор ва чори намудани низомии идоракунии беҳатарии ва сифат дар фаъолияти соҳибкорони вилояти Хатлон ва омода намудани онҳо ба сертификатсия, яке аз шартҳои асосии барои рақобатпазир гаштани маҳсулоти мо дар бозорҳои беруна мебошад...**

**Накшаи Фаъолиятҳо вобаста ба чорабиниҳо дар самт Стандартикунони:**

| №   | Вазифаҳо   | Натичаҳо   |
|-----|--|--|
| 1.  | Ташкили дастаи мутахассисони соҳаи стандарт ва соҳибкорӣ   | Ташкил гаштани дастаи мутахассисон аз 8 нафар, ба роҳ мондани хизматрасони дар самти стандартикунони дар вилоят  |
| 2.  | Омода намудани концепсияи ҳамкори ва ташкили механизими таҳияю ҷорикунии низоми идоракунии беҳатарӣ дар корхонаҳои вилояти Хатлон. | Омода гаштани Концепсияи ҳамкори ва ташкили механизими таҳияю ҷорикунии низоми идоракунии беҳатарӣ дар корхонаҳои вилояти Хатлон.                      |
| 3.  | Ба роҳ мондани ҳамкори бо Агентии стандарт, Колледжи Аграри, мутахассисони байналмиллалӣ ва соҳибкорони вилоят                     | Дар доираи шарикӣ бахши давлат ва хусусӣ ҳамкори бо Агентии стандарт, Колледжи Аграри ба роҳ монда шуд   |
| 4.  | Ташкили вохуриҳои мақсаднок бо соҳибкоруни тарафҳои хавасманд дар самти стандартикунони.   | Ташкил ва гузаронидани 4 вохури бо иштироки 106 нафар  |
| 5.  | Гузаронидани Аудит ва омузиши вазъи кунуни дар корхонаҳо.  | Фаъолияти 14 корхонаҳои коркард ва соҳибкорони истехсоли таҳлил гузаронида шуд   |
| 6.  | Гузаронидани вебинарҳо вобаста ба ҷорикунии низоми идоракунии беҳатарӣ дар фаъолият.   | Вебинар барои 20 нафар аъзоён ва шарикони Ассотсиатсия гузаронида шуд  |
| 7.  | Таҳия ва омода намудани сиёсат ва лоиҳаҳои соҳибкорон вобаста ба низоми идоракунии беҳатарӣ.                                       | Барои иштирокчиёни лоиҳа сиёсат ва лоиҳаҳои соҳибкорон вобаста ба низоми идоракунии беҳатарӣ омода карда шуд.  |
| 8.  | Таҳия ва омода намудани маводу модулиҳои омузиши барои соҳибкорон ва кадрҳои ҷавони коллеҷи Аграри.                                | Барои соҳибкорон ва кадрҳои ҷавони коллеҷи Аграри 6 адад маводу модулиҳои омузиши омода карда шуд  |
| 9.  | Ташкили омузишҳо барои мутахассисони корхонаҳо ва кадрҳои ояндаи коллеҷи Аграри  | 75 нафар мутахассисони корхонаҳо, 50 нафар донишҷуёни коллеҷи Аграри омузонда шуданд   |
| 10. | Баланд бардоштани потенциали кадрӣ мутахассисони АСХ, Агентии Стандарт дар самти стандартикунони ва мониторинги равандҳо.          | Потенциали кадрӣ мутахассисони АСХ, вобаста ба стандартикунони ба талабот ҷавобгу гардида, замина барои васеъ намудани хизматрасониҳо дар ин самт гашт |
| 11. | Мусоидат барои иҷрои тавсияҳо вобаста ба ҷорикунии низоми идоракунии беҳатарӣ дар корхонаҳои вилояти Хатлон/аъзоёни АСХ            | Ба 14 корхонаҳои коркард ва соҳибкорони истехсоли барои иҷрои тавсияҳо кумаки техники расонида шуд   |
| 12. | Омода намудани корхонаву соҳибкорони алоҳида ба сертификатсия  | 14 корхонаҳои коркард ва соҳибкорони истехсоли ба сертификатсия омода гаштанд  |
| 13. | Мусоидат дар раванди гирифтани сертификатҳо.   | Корхонаҳои коркард ва соҳибкорони истехсоли дорой 9 - сертификат гаштанд.  |



### Фаъолияти 3.6.1 «Ташкили дастаи мутахассисони соҳаи стандарт ва соҳибкорӣ дар назди АСХ»

Барои амали гаштани вазифаҳои лоиҳа вобаста ба стандартикунони, АСХ мутахассисони дараҷаи байналмиллалӣ ва маҳалиро оид ба чори намудани сертификатсиякунонии маҳсулотҳои кишоварзи ва сертификатсияи низоми бехатарии озуқа ҷалб гардида дастаи мутахассисони баланд таҷриба вобаста ба амали намудани нақшаи фаъолият ва гузоштани заминаи кадриву потенциали барои ташкили хизматрасониҳо дар ин самт ба соҳибкорони вилоят гузошта шуд.

### Фаъолияти 3.6.2 (Тахия ва ба истифода додани ҳуҷҷатҳо ва механизмҳои амали намудан, маблағгузори, омузиш ва назорати он)

Барои самаранок ва устувор гаштани фаъолият дар ин самт аз ҷониби мутахассисон як қатор ҳуҷҷату дастурҳои зарури ва тартибу низомҳо омода гаштанд. Аз ҷумла Консепсияҳои ҳамкори бо танзимкунадагон, нақшаҳои фаъолият, Сиёсатҳои чори намудани стандарт, лоиҳаҳои сармоягузори фаъолият дар ин самт, маводу модулҳои омузиши ва дигар низому дастурҳо барои истифода ва корбари тахия ва ба истифода дода шуданд.



### Фаъолияти 3.6.3 (Ба роҳ мондани ҳамкори бо тарафҳои хавасманд)

Бо мақсади ҳамкориҳои зич ва ба даст овардани натиҷаҳои амали, Ассотсиатсия дар доираи шарикӣ бахши давлат ва хусуси ҳамкоро бо Агентии стандарти вилояти Хатлон ва Колечи маҳсусгардонидашудаи Аграрии шаҳри Бохтар тибқи меморандумҳои ҳамкори ба роҳ гузошт. Ҳамкори бо Агентии стандарти вилояти Хатлон дар доираи чори намудани низоми бехатарии хуроқа дар асоси талаботи HASSP амали гашта, бо Коледжи аграрӣ ваобаста ба баланд бардоштани донишу малакаи донишҷуёни колледж вобаста ба талаботҳои бехатарӣ, пайгири ва стандартикунони ташкил карда шуд. Дар назар аст, ки баъд аз хатми донишгоҳ, донишҷуёни фаъол барои ҳамкори ба корхонаҳои истеҳсолии аз ҷумлаи аъзоён ва шарикони АСХ даъват мегарданд.

### Фаъолияти 3.6.4 (Ташкили вохуриҳои мақсаднок)

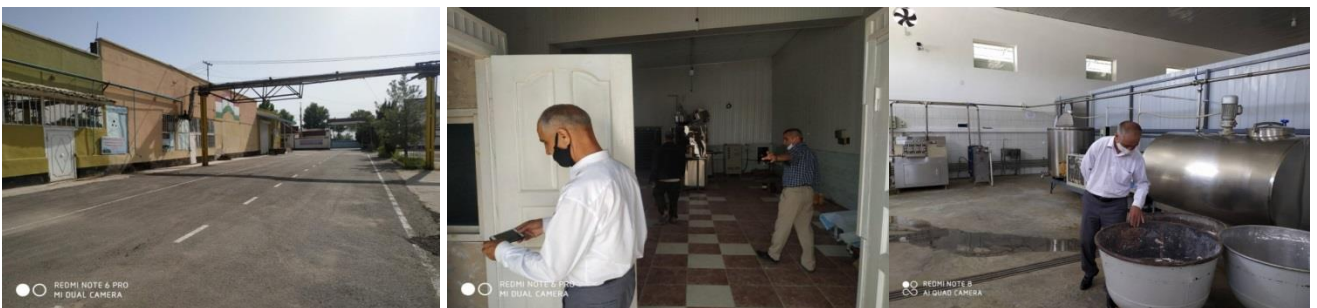
Дар доираи фаъолият АСХ, бо мақсади пайгири ва мунтазам баррасии мушкилоту монетаҳои мавҷуда бо соҳибкороно намоёндогони бахши давлати вохуриҳои мақсаднок мегузаранд. Дар вохуриҳо рафти фаъолият, натиҷаҳо ва мушкилоти мавҷуда баррасӣ гашта

карорҳои дахлдор барои бехтар намудани фаъолият қабул мегардид. Дар давоми фаъолият вобаста ба стандартикунони 4 вохурии максаднок бо иштироки 106 нафар гузаронида шуд.



### Фаъолияти 3.6.5 (Гузaronидани Аудит ва омузиши вазъи кунуни дар корхонаҳо)

Мутахассисони АСХ дар асоси нақшаи фаъолият дар ҳамкори бо соҳибкорон барои муайян намудани вазъи кунуни ва гузаронидани Аудити рафти чори гаштани талаботҳои стандарти дар 14 корхонаву фаъолияти истехсолотчиенро омузиш гузарониданд. Дар асоси тавсияи мутахассисони соҳа вазифаву чорабиниҳои зарури ба нақша гирифта шуда аз ҷониби соҳибкорон барои мутобиқ гаштан ба талаботи стандарти ба амал оварда шуд.



### Фаъолияти 3.6.6 (Гузaronидани чорабиниҳои омузиши ва машварати)

Дар асоси тавсияҳои мутахассисони соҳа ва нақшаи фаъолият, аз ҷониби маркази иттилооти-тахлили як қатор чорабиниҳои омузиши гузаронида шуд. Аз ҷумла бо назардошти вазъи пандемия вебинар машварат вобаста ба талаботи стандартиву низоми идоракуни барои 20 нафар соҳибкоруни аъзоёни АСХ, вобаста ба низому тартиби чори ва идоракунии стандартҳо дар фаъолият барои 75 нафар намояндагони корхонаҳои коркард ва истехсолотчиен, вобаста ба талаботҳои бехатарӣ, пайгири ва стандартикунони барои 50 нафар донишҷуони коллеҷи Аграри гузаронида шуда потенциали иштирокчиен дар ин самт баланд гардонида шуд.

#### *Омузиши намояндагони корхонаҳои коркард ва истехсолотчиён:*





**Фаъолияти 3.6.7 (Сертификатсиякунонии маҳсулотҳои кишоварзӣ ва сертификатсияи низоми бехатарии озуқа дар корхонаҳои кишоварзӣ)**

Фаъолиятҳо нисбати сертификатсиякунонии маҳсулотҳои кишоварзӣ, сертификатсия системаи низоми идоракунии сифати маҳсулотҳо дар корхонаҳои кишоварзӣ қадам ба қадам амалӣ гардонидани шуданд. Натиҷаи фаъолиятҳои бонизом буд, ки соҳибкорон барои 5 намуди маҳсулот (пиёзи анзур, тарбуз, хурмои хушк, ангур ва бодом) сертификати мутобиқат гирифта, бехатарии маҳсулоти худро кафолат доданд, 3 корхонаи коркарди маҳсулотҳои кишоварзӣ дар корхонаҳои коркарди худ низоми стандарҳои ХАСП – ро чори намуда, 1 корхона аъзои АСХ ҚСШК “Комбинати Хӯрокворӣ”, раванди чори намудани талаботи низоми идоракунии ИСО 22000:2018 –ро ба анҷом расонидааст. *(Замимаҳои 4)*

*Маълумот дар бораи сертификатсиякунонии маҳсулотҳои кишоварзӣ ва сертификатсияи низоми бехатарии озуқа дар корхонаҳои кишоварзӣ*

| №  | Номи ташкилот                    | Намуди сертификат   | Намуди маҳсулот ё системаи сертификатсияшуда |
|----|----------------------------------|---------------------|--|
| 1. | ҚДММ “Насими Кӯҳсор”             | Мутобиқати маҳсулот | Пиёзи анзур                                  |
| 2. | ҚСШК “Комбинати Хӯрокворӣ”       | Мутобиқати маҳсулот | Тарбузи барвакти                             |
| 3. | Кооперативи истеҳсолии “Ширин”   | Мутобиқати маҳсулот | Хурмои хушк                                  |
| 4. | Ҳоҷагии деҳқонии “Ситораи Зухал” | Мутобиқати маҳсулот | Ангур  |
| 5. | Ҳоҷагии деҳқонии “Шамс”          | Мутобиқати маҳсулот | Бодом  |
| 6. | ҚДММ “Тичорати Сорбон”           | ХАССП - Госстандарт | Сеҳи коркарди маҳсулотҳои ширӣ               |
| 7. | ҚДММ “Комбинати хӯрокворӣ”       | ХАССП - Госстандарт | Сеҳи истеҳсоли афшурдаи мевагиҳо             |
| 8. | ҚДММ «Мирзоии Нури Арбоб»        | ХАССП - Госстандарт | Сеҳи истеҳсоли афшурдаи мевагиҳо             |
| 9. | ҚСШК “Комбинати Хӯрокворӣ”       | ИСО 22000:2018      | Маркази логистики                            |

**Вазифаи 3.7: Кӯмак расонидан ба аъзоёни ҳозира ва аъзоёни нави имконпазир дар таҳияи нақшаҳои маркетингӣ ва бизнес – нақшаҳо тавассути тренингҳо, машваратҳо, татқиқотҳои маркетингӣ**

**Фаъолияти 3.7.1 (Таёр намудани лоиҳаи инноватсионии қулфинай дар гармхона бо усулҳои муосир барои аъзои АСХ )**

Дар доираи ҳамкори бо Ассотсиатсияи миллии занҳои соҳибкор ва чаҳиб мутахассисони баландтаҷриба, фаъолияти хоҷагии деҳқонии “Ҳочи Иззат” аз тарафи мушовир оид ба бизнеси АСХ омӯхта шуда, барои ташкил намудани майдони намоиш - омӯзишии парвариши қулфинай дар гармхона бо усулҳои муосир лоиҳаи навгонӣ барои дастраси ба манбаҳои грантӣ омода карда шуд. Лоиҳаи мазкур барои қисман маблағгузорӣ ба лоиҳаи АСАТ пешниҳод гардид. Лоиҳаи мазкур имкон медиҳад, ки истеҳсоли қулфинаи бо технологияи муосир ба роҳ монда шуда, таъминоти бозори фуруш мунтазам гардад.



**БИЗНЕС ПЛАНИ**

Парвариши буттаи Қулфинай дар гармхона

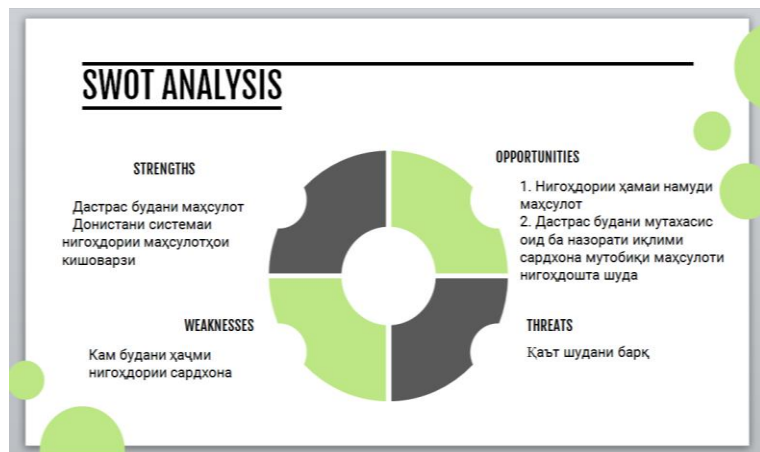
**РЕЗЮМЕ ПРОЕКТА**

|                       |  |       |
|-----------------------|--|-------|
| Консепсияи лоиҳа      | Ташкили гармхона бо масоҳати (х) сотих барои парвариши Қулфинай модина барои зиёд намудани насли он дар вилояти Хатлон |       |
| Ҷойгиршавии иншоот    | Вилояти Хатлон ноҳияи Боктар   |       |
| Ҷадвали татбиқи лоиҳа | Мухлати лоиҳа  | 6 моҳ |
| Бучаи лоиҳа           | Ариши лоиҳа  | 3     |
|                       | Маълумоти шахси  | 3     |
|                       | Фондҳои сармоягузори   | 3     |
| Даромаднокии лоиҳа    | Даромадҳои умумӣ   | 3     |
|                       | Даромадҳои соф   | 3     |



**Фаъолияти 3.7.2 (Таёр намудани лоиҳаи инноватсионии ташкили сардхона бо усулҳои муосир барои аъзои АСХ )**

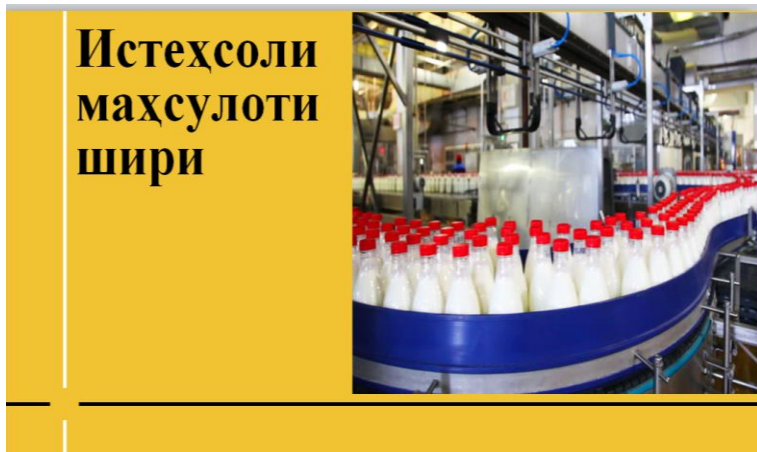
Таҳия ва барои маблағгузори пешниҳод намудани лоиҳаи инноватсионии ташкили сардхона бо усулҳои муосир, барои ҳамкори АСХ, хоҷагии деҳқонии “Шамс” ноҳияи Дусти. Лоиҳаи мазкур дар доираи ҳамкори бо барномаи фонди рушди соҳибкори Accelerate prosperity омода шуда, аз озмун гузашт ва айни ҳол дар раванди аскелератсия қарор дорад.





### Фаъолияти 3.7.3 (Таёр намудани лоиҳаи иноватсионии ташкили коргоҳи коркарди шир бо усулҳои муосир барои аъзои АСХ )

Таҳия ва барои маблағузори пешниҳод намудани лоиҳаи муосири ташкили корхонаи истеҳсоли маҳсулоти Шири дар заминаи ЧДММ “Осиё-М” шаҳри Бохтар. Лоиҳаи мазкур низ дар доираи ҳамкори бо барномаи фонди рушди соҳибкори *Accelerate prosperity* омода шуда, аз озмун гузашт ва айни ҳол дар раванди аскелератсия қарор дорад.



### Фаъолияти 3.7.4 (Таёр намудани лоиҳаи иноватсионии ташкили коргоҳи коркарди шир бо усулҳои муосир барои аъзои АСХ )

Таҳия ва барои маблағузори пешниҳод намудани лоиҳаи ташкили коргоҳи коркарди Шир дар шаҳри Леваконт. Лоиҳаи мазкур низ дар доираи ҳамкори бо барномаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии Агробизнес дар Тоҷикистон” омода шуда, барои маблағузори пешниҳод гардидааст.



### Фаъолияти 3.7.5 (Таёр намудани лоиҳаи иноватсионии ташкили коргоҳи хушккунии меваю сабзавот бо усулҳои муосир барои аъзои АСХ )

Таҳия ва барои маблағузори пешниҳод намудани лоиҳаи инноватсионии ташкили коргоҳи хушккунии меваю сабзавот бо усулҳои муосир. Лоиҳаи мазкур дар доираи ҳамкори бо барномаи фонди рушди соҳибкори *Accelerate prosperity* омода шуда барои маблағузори пешниҳод гардидааст.



**Фаъолияти 3.7.6 (Таёр намудани лоиҳаи сармоягузори вобаста ба ҷори намудани талаботи стандартҳои сифат ва бехатарии дар корхонаҳои истеҳсоли ва коркард барои аъзои АСХ )**

Бо мақсади самаранок амали гаштани ташаббусҳои омузиши, ҷори намудани талаботҳо, амали намудани раванди гирифтани сертификат, дарёфти маблағузори аз ҷониби мутахассисони АСХ ба 9 корхонаву соҳибкорони истеҳсоли барои омода намудани лоиҳаи “Ҷори намудани стандартҳои мутобиқат, сифат ва низоми идоракунии бехатарии дар фаъолият” кумаки техники расонида шуд. Дар заминаи ин ах ҷониби 5 соҳибкори истеҳсоли сертификати мутобиқат, 3 корхонаи коркард сертификати HASSP ва 1 корхона низоми ISO 22000 -ро омода ва ҷори намуданд.

**Фаъолияти 3.7.8 (Дастгрии техники барои дастрасии ба маблағҳои гранти ба занҳои соҳибкор)**

Ба 80 нафар занҳои соҳибкор вобаста ба коркарди шир, талаботҳои стандарти оид ба сифати маҳсулот ва хизматрасониҳои АСХ дар ин самт маълумот дода шуда, ба онҳо пешниҳоди лоиҳаи гранти омӯзонидашуда. дар тайёр намудан ва пешниҳоди лоиҳа барои дастрасии ёфтан аз грантҳои лоиҳаи АКАТ кӯмак расонида шуд

**Фаъолияти 3.7.9 (Таҳлил ва омода намудани тақвими пухтарасии меваҳо дар вилояти Хатлон)**

Тибқи талаботи Супермаркети Ашан баъди бастании шартнома каталоги пухтарасии маҳсулот ва маҳсулоти дастрас буда ва арзиши он омода карда шуд.

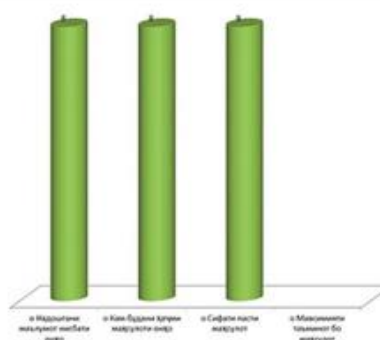
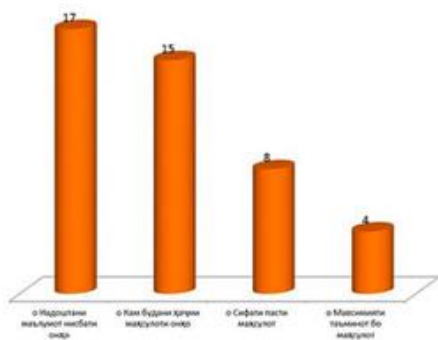
| Маълумот дар бораи муҳлати пухтарасии маҳсулотҳои гуногун дар Хатлон |       |        |      |       |     |     |     |        |         |        |       |        |
|--|-------|--------|------|-------|-----|-----|-----|--------|---------|--------|-------|--------|
| Мох  | Январ | Феврал | Март | Апрел | Май | Июн | Июл | Август | Сентябр | Октябр | Ноябр | Декабр |
| Зардолу  |       |        |      |       |     |     |     |        |         |        |       |        |
| Шафтолу  |       |        |      |       |     |     |     |        |         |        |       |        |
| Олу , слива  |       |        |      |       |     |     |     |        |         |        |       |        |



## Фаъолияти 3.7.9 (Ташкил ва иштирок дар пурсишҳои соҳибкорон)

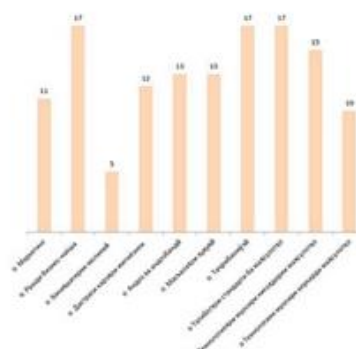
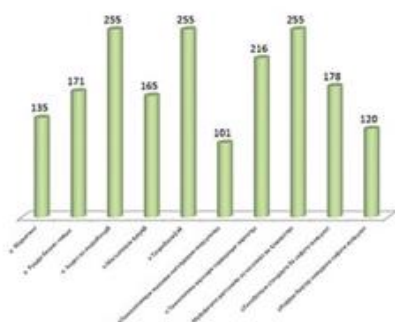
Маълумот дар бораи пурсишҳои миёни шарикони ЗАИ вилоят, ки аз ҷониби Ассоциатсия гузаронида шуд. Натиҷаҳои пурсишҳои замима мегарданд (Замимаи 7)

| №  | Номгуи пурсиш   |
|----|---|
| 1. | Дар бораи муайян намудани эҳтиёҷоти аъзоён ва ҳамкорони АСХ – и вилояти Хатлон оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ                       |
| 2. | Дар бораи муайян намудани мушкилот ва монетагиҳо дар фаъолияти содиротчиён/фӯрушандагони маҳсулотҳои кишоварзӣ                |
| 3. | Дар бораи муайян намудани мушкилот ва монетагиҳо дар фаъолияти коркардчиён/конселидаторони (сардхонаҳо) маҳсулотҳои кишоварзӣ |
| 4. | Дар бораи муайян намудани мушкилот ва монетагиҳо дар фаъолияти истеҳсолотчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ                          |
| 5. | Пурсиш миёни занҳои соҳибкор ва ҷавонон вобаста ба хизматрасониҳои давлати  |



Маълумот оид ба коркардчиён/нигоҳдорандагони маҳсулоти кишоварзӣ дар бораи сабабҳои надохтани шартномаи ҳамкорӣ бо дигар шарикони занҷира

Маълумот оид ба фӯрушандагон/содиротчиёни маҳсулотҳои кишоварзӣ дар бораи сабабҳои надохтани шартномаи ҳамкорӣ бо дигар шарикони занҷира



Маълумот дар бораи ниёзи истеҳсолотчиён ба кӯмакҳои техникӣ

Маълумот дар бораи ниёзи коркардчиёни маҳсулоти кишоварзӣ ба омӯзишҳои техникӣ

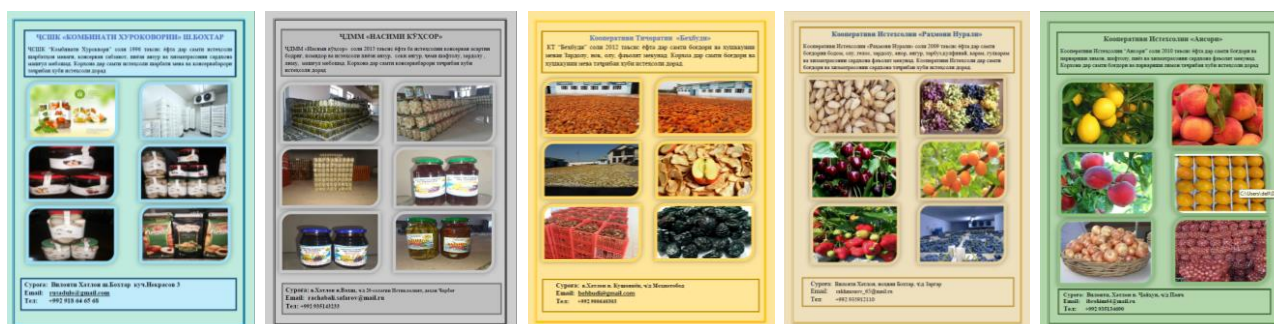
**Маълумот дар бораи пурсишҳои шарикон, ки мутахассисони Ассотсиатсия барои гузаронидани онҳо мусоидат намуданд.**

| №  | Номгуи пурсиш  | Ташкилкунанда  |
|----|--|--|
| 1. | Пурсиш ваобаста ба муайян намудани ҳадафҳои стратегии фонди рушди кишоварзи                                | ФАО- октябрь 2019  |
| 2. | Тадқиқот оиди таъсири пандемия ба соҳибкории хурду миёна   | ЕБРР - июнь 2020 года  |
| 3. | Пурсиш оид ба таҳлии фаъолияти мақомотҳои санҷишӣ ва таъсири он ба соҳибкорӣ                               | IFC - июнь 2020  |
| 4. | Пурсиш вобаста ба рушди соҳаи нассочи ва дузандаги   | ИРБАХТ – июль 2020   |
| 5. | Пурсиш барои воридот ва содироткунандагон  | ТПП –октябрь2020   |
| 6. | Пурсиш вобаста ба васеъ намудани дастраси ба маблағгузори дар соҳаи кишоварзи барои соҳибкории хурду миёна | Национальная Ассоциация менеджеров и маркетологов - декабрь 2020 |

**Вазифаи 3.8: Расонидани кӯмак ва коркарди профилҳои электронӣ барои на кам аз 5 ширкат, бо нишондоди миқдори маҳсулотҳо, нарх ва сифати маҳсулотҳои истеҳсол кардаи онҳо**

**Фаъолияти 3.8.1 (Мусоидат барои омода намудани профилҳои электронии аъзоёни АСХ)**

Бо мақсади муаррифии аъзоёни Ассотсиатсия профилҳои электронии фаъолият ва маҳсулот бо нишон додани сурогаи ин ташкилотҳо аз ҷониби мутахассисони Ассотсиатсия омода гашта дар сомонаи расми ҷой карда шуд. Аз руи нақша мебоист 5 профил омода шавад, аммо бо ташаббуси Ассотсиатсия 18 профил аъзоҳо омода ва дастрас карда шуд.



### Фаъолияти 3.8.2 (Мусоидат барои омода намудани профилҳои электронӣ ва каталогҳои маъсулотҳои иштирокчиёни воҳуриёни Б2Б)

Бо мақсади муаррифии пурраи маҳсулоту хизматрасониҳои Аъзоён ва ҳамкорони Ассотсиатсия ба сармоягузори дохиливу хориҷи, барои 30 соҳибкор буклет, профил ва баннери иттилооти омода гашта дар воҳуриҳо ба иштирокчиён пешкаш гардид.

| ЧСПК «Комбинати хуроковори» ш.Бохтар  | ЧДММ «Насими Қуҳсор» н.Вахш   | КИ «Нури Арбоб» н. Ёвон   |
|---|---|---|
|   |   |   |
| Сурога: Вилояти Хатлон, ш.Бохтар, куч. Некрасов 3, тел: 918646568, e-mail: rusadulj@gmail.com | Сурога: Вилояти Хатлон, ш.Бохтар, куч. Некрасов 3, тел: 918646568, e-mail: rusadulj@gmail.com | Сурога: Вилояти Хатлон, ш.Бохтар, куч. Некрасов 3, тел: 918646568, e-mail: rusadulj@gmail.com |

## Самти 4 - Ҳамкорӣ бо мақомоти давлатӣ ва институтҳои рушди соҳибкорӣ

### Вазифаи 4.1. Ташкили ҳамкориҳои судманд бо сохтору идораҳои масъули давлати, иттиходҳои соҳибкорон ва ташкилотҳои байналмиллалӣ

*Яке аз ҳадафҳои асосии Ассотсиатсияи соҳибкорони вилояти Хатлон, муттаҳид ва ҳамоҳанг сохтани ҳамма саъю кушиши тарафҳои ҳавасманд барои рушди соҳибкориву сармоягузори дар вилоят мебошад....*

### Фаъолияти 4.1 (Ҳамкориҳо бо сохтору идораҳои масъули давлати, иттиходҳои соҳибкорон ва ташкилотҳои байналмиллалӣ)

Ассотсиатсияи соҳибкорони вилояти Хатлон аз оғози фаъолият бо зиёда аз 30 ташкилоту идораҳои масъули давлати, иттиходҳои соҳибкорон ва ташкилотҳои байналмиллалӣ ҳамкориро ба роҳ мондааст. Аз ҷумла 9-ташкilotи байналмиллалӣ, 10-ташкilotу идораҳои масъули давлатӣ, 11- иттиходҳои соҳибкорон ва бахши хусусӣ. Дар ин замина 17 меморандуму шартномаҳои ҳамкори баста шуда ҳамкорихо давом доранд.

**Маълумот дар бораи ҳамкории АСХ бо дигар ташкилоту муассисаҳо**

| <b>№</b> | <b>Номгуйи ташкилотҳо</b>   | <b>Самтҳои ҳамкории</b>   |
|----------|---|---|
| 1.       | Лоиҳаи USAID «Баланд бардоштани рақобатпазирии Агробизнес дар Тоҷикистон»/ USAID АСАТ | Баланд бардоштани иқтидори АСХ, пиёдаасозии фаъолиятҳои лоиҳаи USAID – АКАТ   |
| 2.       | USAID «Рақобатпазири, савдо ва таъсиси ҷойҳои кори дар Осиёи Миёна»/ USAID CTJ        | Дастраси ба манбаҳои молияви, ҷорабинҳои омузиши-иттилооти, ташкили форуму вохуриҳои мақсаднок, ташкили сафарҳои таҷрибави, ташкили лабораторияҳои содироти, ҷори намудани таҷрибаҳои инноватсионӣ. |
| 3.       | Ташкилоти байналмилалӣ Hilfswerk International  | Баланд бардоштани потенциали АСХ дар самти ҷори намудани стандартҳои молии маҳсулот, ташкили омузишҳо ва сафарҳои таҷрибавӣ, таҳия ва паҳн намудани маводҳои омузишӣ иттилоотӣ.                     |
| 4.       | Барномаи рушди СММ/ UNDP  | Ҳамкории дар рушди содирот, амали гаштани вазифаҳои муколамаи давлат ва бахши хусусӣ, ташкили ҷорабинҳои омузиши, кумаки техники ва машварти  |
| 5.       | Маркази байналмилалӣ Савдо /ИТС   | Мусоидат барои рушди содирот, ташкили омузишҳо, машваратҳо, таҳлил ва ташкили сафарҳои таҷрибавӣ  |
| 6.       | CILT Kazahstan  | Ҳамкории дар беҳтар намудани хизматрасони ба соҳибкорон дар самти содирот ва рушди марказҳои логистика дар минтақа.   |
| 7.       | Accelerate prosperity   | Мусоидат барои дастраси ба қарзҳои имтиёзнок барои соҳибкорон   |
| 8.       | Бонки Аврупои Рушд /EBRD  | Ҳамкории дар самти хизматрасониҳои машварати ва ҷори намудани стандарти ISO 22000   |
| 9.       | Донишгоҳи Осиёи марказӣ/ USA  | Ҳамкории дар самти баланд бардоштани потенциали соҳибкорони вилоят.   |
| 10.      | Ассотсиатсияи агробизнеси Тоҷикистон  | Ҳамкории дар дастгирии соҳибкорони вилоят дар самти дастрасӣ дар баланд бардоштани малакаи техникаӣ, пешбурди маҳсулотҳо, беҳтар намудани робитаи ҳамкорӣ дар ЗАИ                                   |
| 11.      | Иттифоқи рушди бахши хусусии Тоҷикистон   | Ҳамкории дар самти рушди бахши хусусӣ, баланд бардоштани потенциали соҳибкорон, амали гаштани ислохоти соҳа.  |
| 12.      | Палатаи Савдо ва саноат   | Ҳамкории дар самти рушди соҳибкори ва сармоягузори, мусоидат ба савдо ва содирот.   |
| 13.      | СБАСО   | Ҳамкории дар самти рушди ҳамкории соҳибкорони вилояти Сугд бо соҳибкорони Хатлон  |
| 14.      | Ассотсиатсияи Милии занҳои соҳибкори Тоҷикистон                                       | Ҳамкорӣ дар дастгирии занҳои соҳибкорӣ вилоят тавассути иштирок дар ҷорабинҳои гуногун  |

|     |  |   |
|-----|--|---|
| 15. | ТҶ “Нексигол Мушовир”  | Паҳн намудани маълумотҳо ба кишоварзон тариқи газетаи “Агроинформ ТҶ”   |
| 16. | ҚДММ Нексигол  | Ҳамкорӣ дар самти васеъ намудани хизматрасониҳо барои истесолотчиёни маъсулоти кишоварзи  |
| 17. | МАПЭСТ   | Ҳамкорӣ дар самти васеъ намудани содироти маҳсулоти кишоварзии вилоят   |
| 18. | Ассотсиатсияи Зардолупарварони Ашт                                     | Ҳамкорӣ дар самти содироти маҳсулоти кишоварзи  |
| 19. | ҚДММ "Меваи қанд"  | Муарифии маҳсулотҳои кишоварзони Хатлон; Мусоидат дар ба имзо расонидани созишномаҳои хариду фуруш  |
| 20. | Раёсати кишоварзии шаҳри Истаравшан                                    | Муарифии маҳсулотҳои кишоварзони Хатлон; Мусоидат дар ба имзо расонидани созишномаҳои хариду фуруш  |
| 21. | Фонди дастгирии рушди соҳибкори  | Мусоидат барои дастраси ба манбаҳои молияви   |
| 22. | Шурои машварати оид ба беҳтар намудани фазои соҳибкори ва сармоягузори | Амали гаштани барномаҳои рушди соҳибкори ва сармоягузори  |
| 23. | Раёсати амвол ва сармоягузори  | Амали гаштани барномаҳо ва чорабиниҳо оид ба рушди соҳибкори  |
| 24. | Раёсати кишоварзии вилояти Хатлон                                      | Ҳамкори дар самти рушди соҳибкори дар бахши кишоварзи ва аграри   |
| 25. | Маркази ташшакул ва рушди соҳибкори                                    | Ҳамкори дар самти дастгирии машвартии соҳибкорон дар вилоят, алалхусус соҳибкорони навтаъсис ва чавонон   |
| 26. | Агентии содироти назди ҳукумати ҚТ                                     | Ҳамкорӣ дар самти содироти маҳсулоти кишоварзии вилоят  |
| 27. | Агентии Тоҷикстандарт дар вилояти Хатлон                               | Ҳамкорӣ дар ворид намудани стандарҳо дар корхонаҳои кишоварзӣ, хоҷагиҳои деҳқонӣ, сертификатсиякунонии маҳсулотҳои кишоварзӣ  |
| 28. | Маркази тадбиқи лоиҳаҳои маблағгузори сабз                             | Ҳамкори дар самти рушди соҳибкории аграри ва туризм дар вилояти Хатлон  |
| 29. | Коллеҷи маҳсусгардонидашудаи шаҳри Бохтар                              | Ҳамкорӣ дар ташкили гуруҳҳо ва омӯзинидани донишҷуёни курсҳои болоии коллеҷ дар омӯзишҳои нисбати риояи талаботҳои стандартӣ; Ҷалби донишҷуён ба корҳои амалӣ - истеҳсолӣ |
| 30. | Ассотсиатсияи милии соҳибкории хурду миёна                             | Ҳамкори дар самти рушди коркард, содирот, ва истифодаи технологияҳои муосири каммасраф дар фаъолияти соҳибкорон   |

#### Фаъолияти 4.2. (Воҳурии ҷамбасти бо ҳамкорон ва аъзоёни Ассотсиатсия)

Дар таърихи 20 октябри соли 2020, Ассотсиатсияи соҳибкорони Хатлон воҳурии ҷамбастии фаъолияти АСХ бо иштироки аъзоён, ҳамкорон, намояндагони соҳтору идораҳои давлати, шарикони руш ва соҳибкорони вилоят баргузор гардид.





Бо назардошти ҳамкорию судманд ва натиҷаҳои баланд аз ҷониби ҳамкорони АСХ ва шарикон дар ҷаласаи ҷамъаастии фаъолияти лоиҳа дар соли 2020 ба Ассоциатсия сипосномаҳои миннатдори пешниҳод гардид *(Замимаҳои 8)*:

1. Лоиҳаи USAID «Баланд бардоштани рақобатпазирии Агробизнес дар Тоҷикистон»
2. Агентии содироти назди ҳукумати ҶТ
3. Агентии Тоҷикстандарт дар вилояти Хатлон
4. Коллеҷи махсусгардонидашудаи шаҳри Бохтар
5. Палатаи Савдо ва саноати вилояти Хатлон
6. ҶСШК «Комбинати Хуруквори»



## Накшаи стратегии фаъолияти АСХ дар соли 2019-2020.

| №   | Фаъолият   | Интизориҳо  |
|---|--|---|
| <b>1. Фаъолияти маъмури, иқтисодӣ ва ташкилии АСХ</b> |  |   |
| Фаъолияти 1.1   | Ташкили фаъолиятҳои таъсиси ва бакайдгирии АСХ                       | Чорабиниҳои зарури вобаста ба фаъолиятҳои таъсиси ва бакайдгирии АСХ, ба амал оварда мешавад. Ассотсиатсия кайди давлати гузашта тибки Оиннома фаъолиятро оғоз менамояд.    |
| Фаъолияти 1.2   | Таъмини биноӣ маъмури ва ташкили шароитҳои кори барои кормандони АСХ | Барои ташкили фаъолияти Ассотсиатсия, биноӣ маъмури дарёфт шуда, бо ҷалби малбағҳои моливи таъмири мегардад. Барои фаъолият шароити санитарии гигиени ташкил карда мешавад. |
| Фаъолияти 1.3   | Муайян ва таъмини таҷхизоту лавозимоти кори                          | Таҷхизоту лавозимоти зарури муайян ва барои ташкили фаъолият дастрас карда мешаванд.  |
| Фаъолияти 1.4   | Ташкили чорабиниҳо вобаста ба интиҳоб ва ташкили дастаи кори         | Кормандон ва мутахассисон тибки талабот ҷаъбат ва интиҳоб карда мешаванд. Дастаи кори ташкил карда мешавад.   |
| Фаъолияти 1.5   | Ба роҳ мондани ҳамкориҳо бо ташкилотҳои танзимкунанда ва хизматрасон | Бо сохтору идораҳои танзимкунанда, ва хизматрасон ҳамкори тибки шартномаҳо ба роҳ монда мешавад.  |
| Фаъолияти 1.6   | Тахия ва омода намудани ҳуҷҷатҳои маъмури, иқтисодӣ ва хоҷагидори    | Тибки низому тартиби муқараргардида, ҳуҷҷатҳои маъмури, иқтисодӣ ва хоҷагидори АСХ тахия ва барои истифода омода мегарданд.   |
| Фаъолияти 1.7   | Таъмини фаъолият ва иҷроиши лоиҳа дар давраи пандемияи Covid-19      | Фаъолияти АСХ ва иҷроиши вазифаҳои лоиҳа бо назардошти давраи пандемияи Covid-19 ба роҳ монда мешавад.  |
| <b>2. Рушди институционалии АСХ</b>                   |  |   |
| Фаъолияти 2.1   | Тахияи Стратегияи рушди АСХ барои солҳои 2019-2020.                  | Стратегияи рушди АСХ барои солҳои 2019-2020, бо назардошти пешниҳоду тавсияҳои соҳибкорон омода ва ба истифода дода мешавад.  |
| Фаъолияти 2.2   | Баланд бардоштани иқтидори касбии кормандони АСХ                     | Иқтидори касбии кормандони АСХ баланд гашта барои таъмини минбаъдаи устувории фаъолият хизматрасониҳои Ассотсиатсия мусоидат менамояд.                                      |
| Фаъолияти 2.3   | Ташкили чорабиниҳои иттилоотӣ – таблиғотӣ                            | Чорабиниҳои иттилоотӣ – таблиғотӣ барои соҳибкорон, ҳамкорон ва дигар тарафҳои ҳавасманд гузаронида мешаванд.   |
| Фаъолияти 2.4   | Тахия ва пешбурди фаъолияти сомонӣ расмии Ассотсиатсия               | Сомонӣ расмии Ассотсиатсия тахия гашта ба истифода дода мешавад.  |
| Фаъолияти 2.5   | Зиёд намудани шумораи аъзоёни Ассотсиатсия                           | Шумораи аъзоёни Ассотсиатсия то охири соли 2020, 50 % зиёд карда мешавад.   |

### 3. Пешбурди манфиатҳои ҳукуки ва иктисодии аъзоёни АСХ

|               |  |   |
|---------------|--|---|
| Фаъолияти 3.1 | Мустаҳкам гардонидани робитаи байни шарикони ЗАИ дар соҳаи боғдорӣ ва истеҳсоли шир ба воситаи вохуриҳои тарафҳои хавасманд ва B2B   | Ҳамкории шарикони ЗАИ дар соҳаи боғдорӣ ва истеҳсоли шир ба воситаи мустаҳкам мегардад  |
| Фаъолияти 3.2 | Ташкил ва гузаронидани ярмаркаи кишоварзӣ дар вилояти Хатлон   | Дар сатҳи вилоят ярмаркаи кишоварзӣ дар вилояти Хатлон гузаронида мешавад   |
| Фаъолияти 3.3 | Иштирок дар ярмаркаҳои кишоварзии хорич аз кишвар бо мақсади шиносӣ бо маҳсулотҳои коркардчӣ ва истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзӣ хорич                                  | Деятельность 2.3 -Участие в агропромышленных ярмарках за рубежом для ознакомления с продукцией, производимой иностранными переработчиками и производителями, а также для ознакомления с агропродукцией, производимой ее участниками, в том числе для продвижения бренда Lazzati Khatlon;    |
| Фаъолияти 3.4 | Мусоидат барои баланд бардоштани донишу малакаи аъзоён ва шарикони АСХ ба воситаи омузишу машваратҳо   | Донишу малакаи аъзоён ва шарикони АСХ ба воситаи омузишу машваратҳо баланд мегардад.  |
| Фаъолияти 3.5 | Бунёди маркази иттилоотӣ-захиравӣ барои аъзоён ва дигар шарикони ЗАИ   | Дар назди Ассотсиатсия бо мақсади рушди соҳибкори, маркази иттилоотӣ-захиравӣ барои аъзоён ва дигар шарикони ЗАИ ташкил карда мешавад   |
| Фаъолияти 3.6 | Дастгирии 10 нафар кӯмакгирандагони лоиҳаи АСАТ дар амалисозии талаботҳо барои қабули стандартҳои бехатарии маҳсулотҳои озуқа ва дигар чорабиниҳо бо мақсади сертификатсиякунонӣ | Кӯмакгирандагони лоиҳаи АСАТ дар амалисозии талаботҳо барои қабули стандартҳои бехатарии маҳсулотҳои озуқа ва дигар чорабиниҳо бо мақсади сертификатсиякунонӣ дастгири карда мешаванд. Интизорӣ меравад, на камтар аз 5 ширкат сертификати мутобиқро то охири моҳи сентябр ба даст меоранд. |
| Фаъолияти 3.7 | Кӯмак расонидан ба аъзоёни ҳозира ва аъзоёни нави имконпазир дар таҳияи нақшаҳои маркетингӣ ва бизнес – нақшаҳо тавассути тренингҳо, машваратҳо, татқиқотҳои маркетингӣ          | Ба аъзоёни ҳозира ва аъзоёни нави имконпазир дар таҳияи нақшаҳои маркетингӣ ва бизнес – нақшаҳо тавассути тренингҳо, машваратҳо, татқиқотҳои маркетингӣ кумаки машварати расонида мешавад   |
| Фаъолияти 3.8 | Расонидани кӯмак ва коркарди профилҳои электронӣ барои на кам аз 5 ширкат, бо нишондоди миқдори маҳсулотҳо, нарх ва сифати маҳсулотҳои истеҳсолкардаи онҳо                       | Профилҳои электронӣ барои на кам аз 5 ширкат, бо нишондоди миқдори маҳсулотҳо, нарх ва сифати маҳсулотҳои истеҳсолкардаи онҳо омода гашта дар сомонии АСХ ҷой карда мешавад.  |

### 4. Ҳамкории бо мақомоти давлати ва институтҳои рушди соҳибкори

|               |   |  |
|---------------|---|--|
| Фаъолияти 4.1 | Ташкили ҳамкории судманд бо сохтору идораҳои масъули давлати, иттиҳодаҳои соҳибкорон ва ташкилотҳои байналмиллалӣ | Бо сохтору идораҳои масъули давлати, иттиҳодаҳои соҳибкорон ва ташкилотҳои байналмиллалӣ ҳамкории зичу самаранок ба роҳ монда мешавад. |
| Фаъолияти 4.2 | Амали намудани чорабиниҳои омузиши дар доираи шарикони бахши давлат ва хусуси (PPP)                               | Дар доираи шарикони бахши давлат ва хусуси бо сохтору идораҳои давлати ҳамкории ба роҳ монда мешавад.                                  |

## Накшаи фаъолияти АСХ дар соли 2021

| Чадвали баргӯзори фаъолиятҳо   | Соли 2021 |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
|--|-----------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
|  | янв       | фев | мар | апр | май | июн | июл | авг | сен | окт | ноя | дек |
| <b>I. Рушди институционалии АСХ</b>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <b>1.1. Бехтаргардонии сохтори ташкилии АСХ</b>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Бехтар намудани сохтор вобаста аз васеъшавии хизматрасониҳо</i>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Бунёди намояндаги дар маҳал</i>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Ташиқ намудани шурои сарпарастон</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Зиёд намудани теъдоди аъзоён</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <b>1.2. пурқуват кардани зарфияти кормандон</b>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Ташиқ намудани системаи автоматикии банақшагирӣ, идоракунии ва мониторинг</i>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>мусоидат барои иштирок дар вебинарҳо нисбати баланд бардоштани зарфият</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <b>1.3. Ташиқ намудани шароити маъмурӣ ва меҳнатӣ барои фаъолиятҳои АСХ</b>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Ташиқ намудани шароити корӣ барои мутахассисони АСХ</i>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Дастрас намудани таҷҳизотҳо ва таҷҳизонидани утоқҳои корӣ</i>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Ташиқи чорабиниҳои санитарӣ ва зидди сухторӣ</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <b>1.4. Чорабиниҳо ва фаъолиятҳо нисбати таъмини устувории молиявии АСХ</b>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Тартиби механизми супоридани ҳаққи аъзогӣ ва дастгирии аъзоён</i>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Таҳия ва амалсозии лоиҳаҳои - лабораторияи мобили, маркази банду баст, маркази хизматрасониҳо барои чорабиниҳо, китъаи намоиши ва истехсоли, агротехнопарк ва ғайра</i> |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <b>1.5. Гӯзаронидани чорабиниҳои иттилоотӣ ва таъмини алоқаи баръакс</b>   |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Пешбурди сомонаи АСХ</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Таҳияи варақаҳои иттилоотӣ, брошураҳо барои паҳн намудани иттилоот</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| <i>Чорабиниҳои иттилоотӣ тавассути сомона, ВАУ ва ғайра</i>  |           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |

| 2. Химояи манфиатҳои ҳукуки ва иқтисодии аъзоёни АСХ  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|---|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| <b>2.2. Васеъ намудани хизматрасониҳо барои иштирокчиёни ЗАИ нисбати рақобатпазирӣ</b>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Баргузориҳои воҳуриҳои шарикони ЗАИ ва дигар тарафҳои ҳавасманд (30*4=120 нафар)</i>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Баргузориҳои ярмаркаи савдо дар формати В2В (100*2=200 )</i>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Мусоидат дар иштироки соҳибкорон дар форумҳои дохили кишвар (30*2=60 нафар)</i>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Мусоидат барои робитаи ҳамкориҳои кормандони ниҳолхонаҳо бо дигар истеҳсолотчиёни маҳсулотҳои тичоратӣ</i>                                       |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>2.2.7. Запуск Ивент центра (Event Center) – Организация и проведение Форумов, В2В встреч, Торговых миссий, Выставок и тд.</i>                    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <b>2.3. Мусоидат ва пешбурди савдо ва содирот</b>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>2.3.1. Расширение деятельности Центра содействия экспорту при АПХ с информационно-маркетинговой службой</i>                                      |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Тайёр намудани лоиҳаи таъкил намудани лабораторияи сайёр</i>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Васеъ намудани хизматрасонии сомонии АСХ бо имкониятҳо дар содироти маҳсулот</i>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Пешбурди маҳсулотҳои соҳибкорони Хатлон зери тамгаи ""Лазати Хатлон</i>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>2.3.9. Копакинг центр (co-packing)- Услуги по сортировке, упаковке, маркировке и прослеживанию товаров и других услуг в экспорте (инновация)</i> |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| 3. Ҳамкори бо мақомоти давлати ва институтҳои рушди соҳибкорӣ   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <b>3.1. Ба роҳ мондани ҳамкори бо МИОГВ ва дигар сохторҳои давлатӣ дар амалисозии барномаҳои рушди соҳибкорӣ</b>                                    |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо Маркази Рушди соҳибкорӣ барои рушди соҳибкорӣ</i>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Ба роҳ мондани ҳамкори бо Агенти содирот</i>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <b>3.2. Пешбурди амалияи корӣ, ҳамкорӣ бо иттиҳодияҳои тичоратӣ ва ТҶ</b>   |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Васеъ намудани ҳамкориҳо бо ТПП, ААТ, СРҶСТ, МАПЭСТ, Нексигол, АЗХ ва ғайра</i>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <b>3.3. Ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманд бо шарикони рушд ва иштирок дар ҳамкориҳои байналмиллалӣ</b>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
| <i>Васеъ намудани ҳамкориҳо бо таъкилотҳои шарикони рушд</i>  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |

